

DELO ZA POMILOŠČENJE POLITIČNIH JETNIKOV SE NI ZASPALO.

PREDSEDNIKU SE IZKROČI NOVA PETICIJA, KI BO IMELA NAJMANJ EN MILJON PODPISOV.

Podpis se prične pobirati v prvem tednu meseca julija.

New York, N. Y. — Splošni pomiloščenjski komitej, ustanovljen na skupni seji Splošnega obrambnega komiteja v Chicagu in Ameriške unije za civilno svobodo, da se dobi milijon podpisov peticije, ki se izkroči predsedniku v interesu političnih jetnikov, je sklenil, da se podpis gobjirajo prvi teden v juliju.

V komiteju so zastopane delavske strokovne, razne verske in civilne organizacije, socialistična stranka in delavski in liberalni listi in magazini.

Peticija bo, v prvem tednu julija krožila na ulicah, da se dobi potrebno število podpisov. V velikih mestih in večjih industrijskih središčih bodo sklicani shodi na prostem, da se dobe podpisi. Peticijo izkroči predsedniku deputacija kongresnikov, ki žele, da se politični jetniki izpuste na prosto. Več kot petdeset članov kongresa je že podpisalo peticijo.

Propaganda za pridobivanje podpisov bo zelo razširjena, kajti le na ta način je mogoče dobiti v enem tednu milijon podpisov. Ako bodo organizirani delavci izvršili svojo dolžnost, bo na peticiji lahko par milijonov podpisov.

PREMOGOVNIŠKI PODJETNIKI SE BOJE LUČI.

Dondaj se niso prišli pred javni stankovni komitej.

New York, N. Y. — Poročajo je že bilo, da je bil ustanovljen Javni stankovni komitej, ki je imel zaslišati zastopnike rudarjev in podjetnikov, da tako javnost izve fakto o stavki. Komitejeva naloga ni, da izravna spor in tako konča stavko, ampak prevzela je nalogo, da predloži dejstva javnosti, da je tako javnost informirana o njih. Pozval je te take osebe kot priče, ki so dobro informirane o vsem položaju.

Zaslišani so že bili trije distriktni predstavniki rudarske organizacije in prvi bo zdaj zaslišan Philip Murray, podpredsednik rudarske organizacije. Povabilo so sprejeli tudi George Otis Smith, ravnatelj zveznega geološkega urada, in Hugh Archbald, rudniški inženir in avtor knjige o razmerah v rudniški industriji.

Podjetniki niso poslali še nobene zastopnika in ker se od njih strani tudi ni nobeden prijavil, da pride, se to smatra za znamenje, da zastopnikov premogovniških podjetnikov ne bo.

Prav lahko je uganiti, zakaj se podjetniki boje faktov. Ako so javnosti znana dejstva, je nemogoče farbatati javnost s pripovedkami v špekulativnem časopisju, v katerih podjetniki stekajo o izgubah, ki jih "imaajo".

AKOLJA PROTI KUKLUKSOVCEM.

Chicago, Ill. — Čikaški občinski svet se bavi z ordinanco, ki določa \$200 denarne kazni za vsako osebo, katere se v mejah mesta pokaže maskirana in drugače našmirljena, tako da zakrije svojo identiteto, izvzemši v karnevalih in maskeradah ter na gledaliških odrih ali če dobi posebno dovoljenje od župana. Postava je naperjena proti kukluksklanovcem.

DNO OCEANA SE JE UDRLO.

Chicago, Ill. — Seismograf na čikaški univerzi je v ponedeljek zjutraj zaznamoval dva močna potresna sunka, ki sta trajala dve uri. Opazovalci so zaključili, da se je moralo udreti dno Pacifičnega oceana nedaleč od ameriškega obrežja. Sunka so registrirali tudi seismografi v Washingtonu, St. Louisu, Denverju in Milwaukeeju.

NEMOI MORAJO VEDRJEVATI HIŠE PROSTITUCIJE ZA FRANCOŠKE VOJAKE.

Berlin, 13. jun. — V računu zavznikov za pokritje stroškov okupacije nemških pokrajin, ki je bil predložen nemški vladi, je tudi vsota milijon mark za gradnjo bordelov, ki jih zahtevajo zavzniki za svoje vojaške čete ob Renu. Tako je poročal finančni minister v nemški zbornici. Zavzniki so že zgradili na nemških tleh 19 bordelov za njihove vojake, stroške pa mora nositi Nemčija. Račun vseh stroškov do konca marca 1922 znaša pet milijard in 500 milijonov zlatih mark, oziroma 14 milijard papirnatih mark.

VELIK USPEH ZADRUŽNIŠTVA V MALEM MESTU.

KJEK DELAVSTVO RAZUME POMEN ZADRUŽNIŠTVA, TAM TUDI USPEVA.

Mesto s 7000 prebivalci ima štiri zadrzne prodajalne, tri zadrzne pekarnice, dve zadrzne mesnice in eno restavracijo.

Maynard, Mass. (Fed. Press.) — To mesto zasluži po vsej pravici, da se imenuje zadržno mesto. Nedavno je obiskal mesto Cedric Long, član Ameriške kooperativne lige in je našel v tem malem mestu s sedem tisoč prebivalci konzumne prodajalne, tri zadrzne pekarnice, dve mesnice in zadržno restavracijo.

Tri zadrge lastujejo svoja poslopja in tudi potrebni svet, da lahko razkrijejo podružna podjetja. "Dobra postrežba in brez-profitov" je geslo teh zadržnih organizacij.

"Riverside kooperativno društvo" je zdaj staro 44 let. To društvo prodaja kolonijalno blago, jestvine, mešano blago, sladice, meso itd. Pri tej organizaciji so člani, ki govorijo angleški. Društvo prodaja na teden za tisoč dolarjev blaga in prihrani svojim članom po šest od sto četrtno so razmere zdaj zelo neugodne.

K Mednarodnem kooperativnem društvu pripadajo Poljaki, Rusi in Litvini. Društvo ima grocerijo in pekarijo in prodaja za tisoč dolarjev na teden.

Prvo narodno kooperativno društvo prodaja na teden za dva tisoč dolarjev blaga: grocerijo, meso, mleko, mešano blago in pecivo.

Največja zadruga v tem mestu je Združeno kooperativno društvo, ki je v zvezi z Ameriško kooperativno ligo. To je skupina finskih zadrugarjev in zadruga ima pet sto članov. Zadruga prodaja za štiri tisoč dolarjev blaga na teden. Prodaja grocerijo, mleko, meso, kruh, mešano blago. Člani plačajo za en obed po štirideset centov. Samo restavracija je dala v zadnjih štirih mesecih tisoč štiri sto dolarjev prebitka.

Zadruga razpeča vsaki dan do tisoč kvortov mleka med svojimi člani in kvort mleka stane le devet centov. Zadruga plača farmarjem kvort mleka po sedem centov in je prisilila s svojo nizko ceno, da so tudi drugi mlekarji znižali ceno za kvort mleka na deset centov.

Zadrge v mestu oskrbujejo svoje člane skoraj z vsem blagom, ki pa potrebujejo. One vodijo trgovino v interesu svojih članov in ne v korist trgovcev in mesarjev, pekarskih mojstrov in drugih privatnih bizniških interesov.

Državne delavske federacije so se pričele tudi zanimati za zadržno gibanje. Newyorška državna delavska federacija se je izrekla za zadržno gibanje v milonem mesecu, pennsylvanska je pa ravno tako storila na svoji konvenciji v Scrantonu.

Državna delavska federacija v Tennesseeju se je tudi bavila z zadržnim gibanjem in je po tečajitji in obširni razpravi osovila sklep, da priporoča delavcem, da se gibanja aktivno udeležijo. Konvencija se je obdržala v Memphisu.

VPRAŠANJE RUSIJE NA KONVENCIJI A. F. OF L.

Delegatje, ki predstavljajo milijone delavcev, pobijajo Gompersovo protirusko stališče.

MNENJE UREDNIKA GLASILA ŽELEZNIČARJEV.

New York, N. Y. — (Federated Press.) — Priznanje ruske sovjetske vlade je ena prvih točk na programu konvencije Ameriške delavske federacije, ki je bila odprta v ponedeljek v Cincinnatiju. O. Ta točka pomeni vroč boj. Delegatje, ki predstavljajo milijone organiziranih delavcev, pobijajo protirusko stališče Gompersa.

Tisočere unije, ki sestavljajo federacijo, so naložile svojim delegatom, da morajo glasovati za resolucijo, ki zahteva, da Združene države priznajo sovjetsko vlado v Moskvi.

Med večjimi organizacijami, ki podpirajo resolucijo, so krojači, ki izdelujejo ženske obleke (International Ladies Garment Workers' Union), državna delavska federacija v Pennsylvaniji, železniški in parniški pisarniški nameštenci, unija strojnikov, Centralna delavska unija v Bostonu, unija klobučarjev in čepčarjev, unija krznarskih delavcev itd.

Voditelji teh unij so mnenja, da Gompers izraža svoje osebno mnenje, kadar napada sedanjo rusko vlado in zahteva, da ne sme biti s sovjeti nikakršnih stikov. Urednik glasila lokomotivskih strojevodjev je pravkar obelodanil članek, v katerem piše:

"Ne zanima nas Gompersovo privatno mnenje o Rusiji. To je njegova stvar. Ravno tako je njegova stvar, kadar piše članke o ruski republiki in napada ruske delavce in kmete, čeprav pri tem delu zamerjajo svoje predsedniške dolžnosti. Gompers je podobno kakor francoskemu generalu z zlatimi naličji, ki sicer ljubi mir, toda najprvo hoče imeti čeber boljševe krvi.

Toda, kadar Gompers trdi, da govori o Rusiji v imenu ameriškega delavstva in kadar oficijelno poziva našo vlado na razdirajočo politiko napram Rusiji, češ da je to želja organiziranega delavstva v Združenih državah, takrat pa imamo pravico povedati Gompersu: Do tukaj in ne dalje!

Mr. Gompers je lahko največji nevedež glede razmer v Rusiji, ali kot predsednik največje organizacije v Ameriki bi moral poznati situacijo ameriških delavcev. Štiri do pet milijonov ameriških delavcev je brez dela; rudarji stradajo v Zapadni Virginiji in se umikajo bajonetom v Colorado; vrhovno zvezno sodišče trga in gazi delavske pravice, za katere so se delavci bojevali leta in leta; milijone neorganiziranih delavcev je kruto izkoriščanih po jeklarskem trustu in njega zavaznikih, dočim je organizirano delavstvo v defenzivi proti napadom od zunaj, na znotraj pa razkosano valed delokrožnih sporov. In medtem ko ameriško delavstvo visi na križu, se Gompers zabava s tem, da zabada igle v kožo ruskega medveda."

Prijatelji Rusije na konvenciji Ameriške delavske federacije se bodo opirali na stališče organiziranega delavstva v Angliji. Brzojavka iz Londona z dne 3. maja je sporočila, da sta generalni svet kongresa strokovnih unij in izvrševalni odbor Labor Party, ki predstavljata šest milijonov organiziranih delavcev v Angliji, poslala telegram Lloyd-Georgu v Genovo s pozivom, da naj deluje za popolno politično priznanje ruske sovjetske vlade.

Konvencija A. F. of L. bo informirana, da so strokovne delavske organizacije v vseh zaveznikih državah storile enak korak za priznanje sovjetske vlade, samo Amerika še čaka. Resolucija, predložena konvenciji za priznanje Sovjetske Rusije, je silna o ni, katero je sprejel Kongres strokovnih unij v Angliji.

"Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročili naš dnevnik "Prosveta"?

VELIKI TAT, KI JE OKRADEL ARMADO ZA \$100.000, DOBIL ENO LETO JEČE!

Philadelphia, Pa. — Roy Campbell, kateremu je bilo pred sodiščem dokazano, da je ukradel v vojaškem taborišču Dix blaga za \$100.000, je bil obsojen zadnji ponedeljek na eno leto in eden ran aspora.

(Campbell je bil drugače dober pastir, kajti kdor je izrekel samo eno besedico proti vojni, je dobil dvajset let ječe!)

POROČILO EKSEKUTIVE A. D. F. JE OBŠIRNO.

PERA SE SODNIŠKIMI ODLOKI PROTI DELAVSTVU IN OPOZARJA NA NOVO NEVARNOST.

V politiki pa priporoča staro, navzveno metodo: neustrankarske volitve.

Cincinnati, O. — Poročilo Ameriške delavske federacije, predloženo konvenciji, pričinja z besedami, da ne more biti zadovoljivo za delavce, ker dozdaj še ni bilo tako obširnega in vsestranskega napada na delavstvo.

Poročilo tajnika Morrisona pokazuje, da je imela Ameriška delavska federacija v celem letu \$761,382.75 dohodkov, stroškov pa \$563,588.07. Preostanek dne 30. aprila znaša \$198,794.68. Od te vsote je bilo \$23,415.80 v splošnem skladu \$175,378.88 pa v obrambnem skladu lokalnih in federalnih strokovnih organizacij. Poprečno je bilo članom 3,195,835, ki so redno plačevali članarino, to je 711,000 manj kot v prejšnjem letu.

Poročilo nadaljuje, da so se sodišča lastila funkcije stopnjevanja za izravnavanje industrijskih razmer. Povedano je, da sodišča odločajo o vseh sprejetih zakonih in da se postave izročene v razlago sodnikom, ki jih tolnačijo po svojih predsodkih in filozofičnem naziranju.

Poročilo opozarja, da so se sodišča posebno v minolem letu pokazala sovražna delavcem, kadar je delavstvo branilo svoje pravice ali se je pa šlo za dobre življenjske razmere.

Eksekutiva priporoča v poročilu, da se naj še nadalje vodi neustrankarska politika. Svoje priporočilo zagovarja s tem, da je sedanji kongres delavstvu neprijazen in da je treba izvoliti kongresnike ne glede na to, h kateri stranki pripadajo, ki so delavstvu naklonjeni. Priporoča se tudi aktivnost pri primarnih volitvah.

Poročilo kritizira razm. Zkte Hardingove administracije. "Poljedelska konferenca", sklicana v januarju t. l. v Washington, D. C., je opisana kot zborovanje železniških magnatov, trustovcev, finančnikov in protidelavskih odvetnikov, katerih namen je bil, da se konferenca izreče za znižanje delavske mezde.

O Hooverjevi konferenci za rešitev vprašanja brezposelnosti je povedano, da je imela tudi take skušnjave. Mesto da se peča s konstruktivnimi vprašanji, ki bi večalmanj odpravili brezposelnost, ako se praktično izvedejo, meni poročilo, da so govorili, kako naj se znižajo stroški s tem, da je manj delavcev zaposlenih.

Dalje pove poročilo, da je bilo v sedem in šestdesetih kongresnem zasedanju predloženih več kot štiri sto predlog. Devetdeset odstotkov teh predlog je nasprotnih delavskim interesom. Večina teh predlog je bila sestavljena na podlagi obljub, storjenih nasprotnikom delavstva.

Poročilo meni, da je konstruktivno zakonodajstvo reš, katere se ne sme nihče dotakniti. Ko je bila predložena predloga kongresu, go kateri naj se vrnejo vse denarne globe, ki so jih plačali profitarji v vojnem času, so je smatrala za plemenito predlogo.

Poročilo ne omenja stavke rudarje, ki traja že enajsti teden, ravno tako ni v poročilu besede o zaključku denverske konvencije, da eksekutiva dela za sprejem nacionalizacije ameriških železnic po Plumbovem načrtu.

FRANCIJA SE TRDOVRATNO DRŽI SVOJEGA PROGRAMA.

Poincare je odgovoril Angliji, da ne popusti od svojih zahtev glede Rusije.

BOLGARIJA NE MARA EN- TENTNE KONTROLE.

Pariz, 13. jun. — Ministrski predsednik Poincare je hitro odgovoril na noto angleške vlade, ki je bila dostavljena v nedeljo, da Francija ne popusti niti za las od svojih pogojev glede Rusije.

Poincare zahteva, da se ententa zedini pred haško konferenco na sledeči program glede Sovjetske Rusije: sovjetska vlada mora priznati privatno lastnino inozemcev na svojem teritoriju in jo vrniti ali plačati; vojni dolgovi Rusije se ne smejo znižati, lahko se pa odlože; Rusija mora vsako pomočilo podpreti s dobrimi garancijami. — Ako sovjetska vlada ne sprejme teh predpogojev, tedaj mora biti izključena iz haške konference. Nasprotno, ako saveniki ne podpro Francije v teh zahtevah, se Francija ne udeleži konference v Haagu.

Francoska vlada poleg tega še zahteva, da ententa pošlje misijo izvedencev v Sovjetsko Rusijo, ki se naj na licu mesta prepriča o položaju in možnostih garancij za kredite, ki jih išče sovjetska vlada.

Sofija, Bolgarska, 13. jun. — Bolgarska vlada je odgovorila reparacijski komisiji, da ne sprejme njene kontrole nad bolgarskimi financami kakor zahteva komisija. Bolgarska zahteva triletni moratorij glede vojne odškodnine in avari entento, da je potrpečljiva bolgarskega ljudstva pri kraju.

MEMONITJE SO ZADOVOLJNI V MENIKI.

Tisoč drugih menonitov jim sledi.

El Paso, Tex. — Menonitje, ki so se pred dvema mesecema naselili v Oivavi, so se hitro prilagodili klimi in pričeli so graditi poslopja. V začetku so prihajala senzacijska poročila o nezadovoljstvih menonitov, v resnici je pa naroba. Menonitje se dobro počutijo in so zadovoljni.

Tam kjer je bila preje ledina, se dvigajo lepa naseljša in zasajeno je tudi že drevje. Menonitje lastujejo dve sto tisoč akrov sveta. Okoli tisoč menonitov zopet zapusti Kanado koncem junija ali pa v začetku julija.

Naseljevanje menonitov se vrši go zelo premišljenem načrtu, kajti vrši se v oddelkih. Prvi oddelki obdelujejo novi svet, tisti, ki so ostali v stari naselbini, pa delajo še doma, tako da se jim ni treba bati pomanjkanja na živežu.

MATERINSKI NAGON PRI PTICAH.

Ashbury, Park, N. J. — Ko je zagorel gozd pri Biredlu je stara, visoka in suha smreka gorela kot velika baklja. Vrh smreke je bilo jastrebovo gnezdo. Naenkrat je prišla samica kročiti nad smreko in gnezdom, v katerem so bili trije mladiči. Pričela se je spuščati v kolobarjih proti gnezdu in naenkrat se je spustila na gnezdo, ko se je smreka nagnila na stran in padla z velikim trukom v grmovje, da so iskre letale na vse strani. Samica in mladiči so poginili.

Kapp je umrl?

London, 13. jun. — Berlinska brzojavka sporoča, da je dr. Wolfgang Kapp, ki je spomladl leta 1920, vodil protirevolucijo v Nemčiji, umrl. Kapp je bil pobegnil na Švedsko, pred kratkim se je pa vrnil v Nemčijo s gonudbo, da je pripravljen iti pred sodišče.

VREME.

Chicago in okolice: V četrtek nestalno in hladno. Severni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 63, najnižja 60. Solnce izide ob 5:14, zaide ob 8:26.

VOJLOCI V FRANCIJI SO SE PRIČELI OBRACATI NA LEVO STRAN.

Pariz, 13. jun. — (Federated Press.) — Zadnje provincialne volitve so pokazale, da je val reakcije, ki je leta 1919, prignal v sedlo Clemenceaujev "nacionalni blok", pričel upadati. Glasovi levice — socialističnih in drugih delavskih strank — naraščajo vspevajo in delavci so izvajali mnoge krajevne zmage. Edine v Parizu se še drži reakcija pokonec. Prihodnje splošne volitve gotovo pometejo s "nacionalnim blokom" na politično pokopališče.

KRZNARSKI DELAVCI POMAGAJO RUSIJI.

Razvili bodo krznarsko industrijo v sovjetski republiki po zgledu krojačev.

SASTEVAJO 40 UR DELA V TEDNU.

Philadelphia, Pa. — Mednarodna unija krznarskih delavcev je na svoji konvenciji v tem mestu sprejela resolucijo, katere nalaga izvrševalnemu odboru unije, da stopi v zvezo z vlado Sovjetske Rusije v svrhu razvika krznarske industrije v Rusiji in Ameriki potom kooperiranja med ameriškim krznarskimi delavci in rusko sovjetsko vlado. Resolucija, ki je bila sprejeta soglasno, je približno enaka oni, katero so pred kratkim sprejeli krojači pri Amalgamated Clothing Workers Union na njihovi konvenciji v Chicagu.

Dalje se delegatje krznarske organizacije ponovno indorirali socialistično stranko kot edino politično predstavnicio delavskega razreda v Združenih državah. Člani organizacije so pozvali, da pristopijo k socialistični stranki, kateri še niso, in da jo podpirajo. Sprejeta je bila tudi resolucija za popolno amnestijo političnih jetnikov.

Nadajte se bil sprejet predlog, da organizirani krznarji uvrstijo v program svojih zahtev 40-urni delavnik v tednu.

Konvencijo je posetil socialistični kongresnik Meyer London, ki je apeliral na delegate, da delujejo za enotno fronto proti zunanemu sovražniku kapitalizmu. Delavci so lahko različnega mišljenja glede taktike in načina akcije, toda njihova zunanja fronta ne sme biti razcepljena, ako hočejo doseči kak uspeh in skorajšnjo zmago.

POPLAVA V GREEN BAYJU.

Green Bay, Wis. — Delevalo je silno in 24 urah je padlo 3.7 palcev dežja. Glavna proga Chicaga, Milwaukee & St. Paul železnice je izpodpluta najmanj na tucat mestih. Lisljka reka je silno narasla in poročila govore, da je jez pri Little Rapidsu izpodplut. Vzhodna reka, ki se v Green Bayju izliva v Lisljko reko, je prestopila svoje bregove in je poplavlila koč in goraze.

Škoda na poljsem pridelku je velika. Cesta šte. 16 je blizu Depersa je sedem čevljev pod vodo. Najstarejši stanovniki ne pomnijo tako silnega delevnega naliva.

SEMJONOV V KANADI.

Toronto, Ont., Kanada. — Gregorij Semjonov, kozaki "ataman", je dospel semkaj na potu v Vancouver odkoder odpotuje nazaj na Kitajsko. Semjonov pravi, da njegov zapor v New Yorku in tožba proti njemu zaradi ropa koš v Sibiriji je bila "se skupaj delo boljševekov". (Potemtakem so ameriška sodišča v rokah boljševekov!)

S premirjem na Kitajskem ni nič.

Honkong, 13. jun. — Premirje med četami generala Vupejfuja in mandžurskega rebelnega voditelja Changsolina ni trajalo niti tri dni. V nedeljo so isbruhnili ponovni boji in Vupejfu je bil zopet zmagoval. Istočasno prodirajo čete dr. Sunjatsena v provinco Kwangsi.

SLIKE IZ NASELBIN.

St. Michaels, Pa. — Stavka v naši naselbini se še vedno mirno nadaljuje. Takoj od početka smo imeli nekaj "kozakov", ki pa so sprevrtili, da ne morejo s nami nitiesar opraviti in pobrali so svoje stvari ali s trebuhom za kruhom. Stevilo članstva unije narašča teden za teden, tako da se bodo ob koncu sedanjih stavke vsi približali nam, kolikor se nadejamo. V naselbini imamo še take ljudi, ki se vedno ne marajo k uniji in čakajo pojavov, da bi videli, na katero stran bi se jim bilo boljše podati. Med temi so tudi Slovenci, oz. člani SNPJ.

Poriviljam jih, da pristopijo k uniji dokler je še. Sedaj imajo še lepo priliko, da s malo vsote lahko postanejo člani unije. Po končani stavki se boste kesali, ker tedaj boste morali plačati veliko vsoto za pristop k uniji, da pa bo zmaga na strani rudarjev, to si lahko mislite, kar mi ne odnehamo prej, dokler ne bodo priznane naše zahteve.

Produkcija premoga v našem rovu je popolnoma zamrla. V sedmih dveh tednih je kompanija dobila le še en železniški voz premoga, ki upam, da jo stane okoli dva tisoč dolarjev, ako se pristaje vse najete pristaje, katerim gotovo plačuje lepe vsote, samo zato, da hodijo zjutraj v rov, gozdno ob štirih pa zopet domov. Pred par dnevi sem jih opazoval, koliko jih bo šlo na delo in našel sem jih 23. Ako vsakdo izmed teh stane družbo \$10, je že treba plačati \$230 na dan, da izkopijejo par funtov premoga.

Vidite, za take "delavce" ima družba dovolj denarja, za poštenega delavca pa mora imeti velikanske, stodontne dobičke, potem mu še plača siromajno meso. Zato rojaki, pristopajte k rudarski organizaciji, ker ista bo nam vsem pripomogla do boljših delovnih razmer. — Stavkar.

Dutchtown, Pa. — Poleg Hermilija, Pa., je ta čisto nova naselbina, obstoječa iz samih Slovencev, ki lastujejo tudi svoje domove. Naše vaščane bi valed tega opomnil, da se sedinimo in izvolimo svojega čupana, kot so to storili v sosednji naselbini Youngtownu, Pa.

V naši naselbini vodi široka cesta, samo svita je, kakor bi vodila na Vatikan, drugače pa bi lahko valjala za Wall street. Ako nimajo pri nas vsega tega, pa imamo vsajeno pametno poslopje. Tu je kakih 126 metrov dolgo poslopje, kjer so nastanjeni stavkojuči rudarji. Nad lopo vihra živopisna rdečnata zastava. Gotovo smo mi bolj ponosni na to poslopje kot jo ponosen papež na svoj Vatikan.

Borimo se za naše pravice in za to, da je pravica na strani nas, izkoriščanih vlada med nami, v papirju palači pa, katere stene bi govorile v grozo človeštva, ako bi spale govoriti in bi povedale o naših nelepah činih; kjer žive številni parasti, da od tam dajajo navodila, kako slepiti človeštvo, tam vlada mrak, mesto prijateljstva je tam neodkritost, mesto čiste poštenosti zavest tamkajšnjim prebivalcem prevlada zakrknjenost v njihovih srcih.

Tropini, ki vstrajate v zavesti, da je vaša stvar pravična, vztrajajte, pridobite še druge na svojo stran in drugi, ki se delate, a veste, da se vam godi krivica, zapustite sedaj delo, storite svojo dolžnost, dokler je še. Nikdar se ne boste igrali in vali otroci se bodo s hvalečnostjo spominjali borev — svojih očetov.

Citajte vsi napredna lista Prosveto in Proletarca in prišli boste do predlajevanju do spoznanja, da edina pomoč za delavstvo je izobrazba in v njej imamo najboljše orožje proti izkoriščevalcem.

Radi stavke ne bom prida poročal, ker bilo je že parkrat poročano. Kolikor sem šel, je na Key-sonu kakih 17 najetev, ki bi radi ušli, a so preveč zadržani in ravno tako da je pri Oshel Coal Co., kjer je 25 najetev. Z izgovorom, naj jo pustijo k brivcu, se žna je potem posredilo uteči čez vrata na dvorišče in ubežala sta.

Rojaki, ne pustite se speljati na laničice od kakih agentov. — Stavkar.

Maynard, O. — Zdi se mi, da se ni bilo dopisa iz tukajšnje naselbine. Nastanjenih je tu precejšnje število slovenskih družin in samci, večinoma pečlarjev. Oženjeni imajo večinoma lastna stanovanja in pridno obdelujejo svoja zemljišča. Za pečlarja pa je vse tako kaj drugega. Čim je v njegovi peči-

riji vse v redu, je tudi šel pri kraju njegove dela. Največkrat se že zamotimo pri kakem duraku. Očitamo tudi razne dnevnike.

Šlihi se, da je veliko neumljajkih delavcev stopilo v naše vrste, dočim so jih ali ponekod nadomestili unijaki delavci. V "G. N." sem v dopisu iz Hostetterja čital, da je tam neki rojak v enem rovu naložil 14 vozikov premoga. Že se je odpravil domov, tedaj pa se je premislil, vzel soproto lopate v roke in rekel: "Še en vozček ga moram naložiti." V tistem trenutku pa se je sgrudil mrtov na tla.

Po rodu je bil Hrvat. To naj bo vzgled vsem onim, ki še opravljajo dele in si s tem tudi pridobivajo nelošo imo. Pristopite v organizacijo, kar prepričani smo, da ne more biti več dolgo časa, ko bo zmaga na delavski strani. Ako pa v tej stavki izgubimo, tedaj smo izgubljeni za mnogo let naprej. Tedaj se vas bode s trpkostjo spominjali vaši potomci, kleti vas bodo po smrti, ker škodujete nam, ravnotako sebi in naslednikom.

Tudi na društvenem polju v naši naselbini prav dobro napredujemo. Društvo šteje obilo članov in članice in spada k SNPJ. Pozdravi Stavkar.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federation Press.)

8 polja rudarjev. Polovaj je v splošnem neizprijen. Stavka je povzročila neomajna. Najboljše razmere so v Zapadni Virginiji in v državi Washington, kjer se strikji in izpori še vlečejo šest to dni. — Strokovne unije v Seattlu nadaljujejo s pomožno akcijo v prid rudarjev. Okrog 4000 rudarjev in njihovih soročnikov zavajal od pomožne akcije. Eksekutiva rudarske unije prispeva tedensko \$9000 za šivila, ki jih kupujejo v Seattlu in ondodna unija voznikov jih zastopni v rudarske naselbine. — Rudarji v 10. okrožju organizacije (Washington) glasujejo za odpravo podpredsednika Fr. Cooka in izvrševalnega odbornika Sam Cad-dya, katere sta obtožena, da bi rada sanelo razdor v okrožje v svrhu, da ga spravi pod Lewi-sovo kontrolo.

Farmarska-delavska stranka v državi Washington je pravkar imela svojo konvencijo v Seattlu. Tristo delegatov je bilo navzočih, ki predstavljajo delavske elemente v rudnikih, tovarnah, šumah in na farmah. Farmarska-delavska stranka je prva politična stranka v državi, ki je sprejela v svoj program točko za ustavno določbo, ki naj prepove otroške delo. John C. Kennedy, bivši socialistični mestni odbornik v Chicagu, je bil izvoljen tajnikom stranke.

Stavka železniških delavcev je gotova reš, ako se večina izreče za njo, je izjavil Wm. H. Johnston, predsednik organizacije strojnikov. Glasovanje bo končano 24. junija.

Generalna stavka je izbruhnila v Vera Cruz, Mehika. Vsa industrija poživajo, najbolj pa je prizadet pristanišni promet.

V Bostonu so zastavljali šepičarji. Petindvajset delavcev je prizadetih. Stavka je prišla, ko so se delodajalci nepriznanično znižali meso za 15 odstotkov valed temu, da imajo pogodbo s organizacijo, katere določba, da je treba šest mesecev prej naznaniti vsak predlog glede spremembe pogodbe. Stavkarji imajo \$10,000 v stavkovnem skladu.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

PRIMO IZ JUGOSLAVIJE.

Politični položaj — neizprijen. Vse miruje, ker je pred duri kraljeva poroka. In zato skrip-lje absolutistični voz dalje in njegova koleca se pogrežajo vedno globlje v blato. Demokrati in radikalci se sleer paujejo med seboj, ali družijo jih — jaši. Na volitve vladne stranke se prav nič ne mislijo, ker nimamo še niti volivnega zakona. — Pravijo, da ima stari Pašić pripravljen še en "izhod", ako bi se zrušila sedanja koalicijska belgrajski "porodila". Ta "izhod" more preprečiti edino je revolucionarni proletarijat.

Sedaj pa nekaj resničnih zgodb iz Krahazije, iz katerih bo vsakdo lahko spoznal arizjativno Jugosla-vijo.

Ko je prišel kralj Aleksander v pozni jeseni l. 1921. v Slovenijo, se je odpejala vsaoka gospoda v Kamniško Bistrico na lov na divje koze. "Visoka" gospoda si je najela v Kamniku 30 voznikov. — In glej, danes sredi maja podira jo vsi opozicijski časopisi upravičene zahteve teh nesrečnih 30

voznikov, ki jim še do danes niso plačali "visoki" gostje niti fiska za vožnje.

Baranisci se pripeljali iz Madjar-ake čebela. Vse je šlo gladko do carine. Na carinarni so pa pričeli nagibati, kako sacariniti čebela. Ali je uvoz prost ali ne? Pa je našel carinik študirati: Mena čebela ne jede kakor levi in tigri, zato ne spada v njihovo vrsto. Pač pa bremena od sveta do sveta in se pe-sejo — da, da, pasajo se, ta bo prava. In šel je pogledat v knjigo, ki se ji pravi carinska tarifa in rekel: Tam je našel odstavek: "Stroka koja pase" — Živina, ki se pase — In carinili je čebela na vo-le! ... Kako se carinili dotičnega carinika, zgodovina ne ve po-vodati.

Poročal sem vam že, da si je bradati Pašić med avtomobilsko vožnjo polomil nekaj reber. In — drugi dan je šla naša valuta za nekaj točk višje. Kakor hitro se je pa razširila vest, da se ni nevarno polomil in da bo skoro vstal, je valuta soproto padla: Eden mora biti torej na tleh — Pašić ali gospodarstvo.

V Celju stankajo kovinarji. Je sedmi teden. Očividno je zmagoval delavstvo. Kajti pet tednov je bilo 200 stavkocakov, sedaj se tudi ti vsi do zadnjega stopili v stavko. V mariborskih železniških delavnicah je prišlo 2000 delavcev s pasivno rezistenco.

Ta vam prišlema že uradno statistično o agrarni reformi. Vsa vstopstva, ki so podrejena agrarni reformi dosega 849.197 oralar. Od tega je porazdeljenih 500.998 oral. med 184.791 kmet-skih rodbin.

V območju ljubljanske oblasti je takih vstopstev 11.586 oralar, porazdeljenih 2.756; v mari-borski oblasti 16.117 oralar, porazdeljenih 12.278. — Po "Delu".

SLOVENSKA REPUBLIKAN-SKA STRANKA.

Fe tedniku "Naši Vasi", ki iz-haja v Celju, posnemamo, da se je zemljoradniška stranka za Slo-venijo pod vodstvom dr. Novčana na shodu v Pristavi ob Sofiji na zahtevo okoli 1000 zborovalcev spreminila v "Slovensko republi-kan-sko stranko". Za načelnika je bil izvoljen dr. Novčan. Na ta način je stranka, ki so jo osnovali arjaki zemljoradniki (ki se v parlamentu glasovali za zakon o zaščiti države) kot oporico proti preministram samostojnem, po kratkem času svojeje obstoja, na zahteve v njej organiziranega ljudstva, odvrnila zmešane semljoradništvo in postala samostoj-na. Kakor je razvidno iz njenega glasila ima v programu republi-kanstvo in zadrugištvo, njena or-ganizacijska pa bazira na tzv. "vaš-kih svetih". Značilno je nadalje, da se je prva kmečka stranka, ki se je spomnila, da obstoja tudi delavstvo kot važen faktor, ker povsod poleg kmetov imenuje tu-di delavce. Tudi ne pljuje po pro-letarski Rusiji, kakor je to na-vađa pri samostojnih, ampak pravi: "Na naših mejah imamo same republike in iz velike Rusije čujemo svarilni glas, da so minili časi vsakega tlačanstva in tiranije". Zanimna nas nadaljni razvoj te stranke; ali bo znala stopiti in obdržati se na razrednih tleh kot stranka delavnega ljudstva ali pa bo takoj po prvih volilnih uspe-kih odjadrala na pot vseh dose-da-njih malomeščanskih strank. Da si samorejo naši študenti utvri-ti sami jasno sodbo, prinašamo re-solucijo sprejeto na shodu v Pri-stavi:

"1. Da izrekamo vsem dose-da-njim slovenskim strankam nenupisno, ker so se stranke s svojim delom pokazale, da niso držale obljub, danih nam pred volitvami.

2. Da sprejemamo v celoti jošed-danske resolucije SZS in jo spo-polnjujemo s tem, da se od da-nes naprej imenuje naša stranka pred vsem svetom Slovenska re-publikanska stranka (SRS).

3. Izjavljamo, da se bomo a vso zakonitimi sredstvi, toda z vso odločnostjo bojevali za republi-kan-sko vladavino naše države, v kateri naj imajo vsak izmed treh narodov, namreč Slovence, Hrvati in Srbi, svojo posebno držav-nost (konfederacijo). Zato odlo-čno protestiramo proti namerava-ni delitvi Slovenije v dva upra-vna dela.

4. Izjavljamo, da vidimo reditev slovenskih, hrvatskih in srbskih kmetov in delavcev, kakor tudi malih obrtnikov samo v zadrugi-nem programu naše Slovenske re-publikanske stranke.

5. Izjavljamo, da želimo in ho-čemo slovenski republikanci tes-no zvezo s Hrv. seljaško republi-kan-sko stranko, katere s tega na-šega prvega slovenskega republi-kan-skega shoda toplo pozdravlja-mo".

JUG.

ISTORIJSKI ROMAN.

Spisal Frhrop Chocholonek.

Poslovanil H. V.

(Dalje.)

Da, tudi tamkaj iz Drinopolj-skih vrat se nasenkrat pojavlja številna družba na planjave; da radi kratkočasje in igro, se raz-vidno. Na krasnih konjih, bodi drnih kot gavranih, bodi sivih, kakor srebro bleščatih, jaha kras-na družina junakov. Turbani, bogate prekatni s dragimi kame-ni, dobre pristajajo tem rujevim podolgastim obrazom, ti oklepi iz slati ali srebrnih lusk, se tes-ne prilagajo bokom, kasoč sve-rost udov. Bolj in navade in zgolj is ponosa se sibiže vsakemu ob boku bogat jatagan, ta s alono-koščenim ročajem, bogato oprem-ljenim s rubini, oni se ponaka s krasne nožnice in rudočega bar-žuna, na kateri se umetno vze-seni izreki in korana. Kaftani s širokimi rokavi, s dragoceno o-brobo, samo s eno spono spredaj opeti, plapolaje v zraku, kakor pestrobavne peroti; lok in tul s publicami iz pavjih peres nave-zevajo na hrbtih pri vsakem sku-konju. Tolika je ta krasota in izobilje, da Slovek na vo, kaj bi praj obendoval, ali dragocnost oblek, ali ročnost jezdecev, ki so, čim so prijezdili na planjave, sa-želi dirjati v smelih, drmlj kret-njah, skušajoč eden drugega nad-kriljati v junaški igri; in to vse samo radi tega, da dobe eden edini poglen pohvale od vrvičene gospe, ki na konju, belem kakor pena, pokrite s dragocnimi ka-brakami, skromno družina, odda-jačajo jo kakor telesna straža, v lahmem diru jaha po planjavi. In ta družina, najbližja gospej, ki je brezdomno zapovednica vse-ga tega junaštva, kako se razli-kuje od ostalih, ki se na planjavi skušajo v vedno predrenejši i-grah? Očividno je, da v njih si-belji ni svetilo šgoče solnce, niti Balbeka, niti Arabije; radi tega se njihovi udje niso posejili v njegovih farkih, marveč so mo-gočni, razločni, pleča silna, prsa široka; in vendar je videti pri vsaki kretnji, da jim ne manjka pročnosti in ročnosti; in da bi se jednaki onim v vsaki borbi, kjer ne odločuje moč, marveč telesno gibčnost. Šlemi pokrivajo njih glave na mestu trubanov, njibe-vi oklepi is posebnih plošč slušijo ravni tako dobro v olep-šavo, kakor bi tudi slušili v o-brambo v najtrmnej boju. Da pa niso na ukaz svoje poveljnice je-hali v boj, zato so najboljši dokaz halbi budovanj, umetno okovani s srebrom, ki se jim zibljeje ob demem boku. To pa je še tako iz navade, da njih denice od časa do časa nehote stikajo ročaje budovanov, ali pa jih bočajo sa-ljubljeno. Za širokim pasom, naj-bogatejšim in najdragocenejšim delom njih oprave, sta zatakne-na handžar in križal, in čres vse so vrteni valje vročini temno-barvni kožnički, krajši, ali daljši, po ukusu vsacega posamez-nega. Tudi konji so bolj košeni in ne sde se tako hitri v skoku, ka-kor oni ostale družine. Radi te-ga se morda ti jezdeci ne spušča-jo v tekmovalno borbo s ostalo družino, ali pa morda zaničujejo te junaške igre, ker tako brez-brilno sro na nje, kakor bi jim bilo vse eno, morda pa jih tudi dolžnost veže samo ob stran za-povednice, ker verno slede nje-nim korakom.

Same dva sta, ki nekoliko raz-likujot se od drugih, jahata, da si nekoliko zadržaj, vendar skoro ob njenem boku, sedaj korako-ma, sedaj skokoma, kakor je njo ravno volja. Eden od njiju, ja-hajoči na desni, moč razvit sicer v polni moči, mogočnih udov, vendar pa tako lepih in sorazmer-nih, da bi mogel slušiti za vno moške moči in lepote, se je raz-ločeval od ostalih samo v tem, da ni imel nikakega okrasa niti na svoji obleki, niti na svojem oro-žju, da, celo njegov pas je bil črn, obrobljen samo s srebrnim ro-bom. Zamisljeno, da, sanjavo je zri pred-se. Kadar-koli pa je za-pazil, kako spremljena gospa s navdušenjem sre na igre bisor-man-ske družine, kako sedaj s na-gnjenjem glave, ali roke, sedaj s spuščanjem konja v dir deli po-hvalo gibčnosti ali pogumu tega ali onega, tedaj je šilil iz črnega očesa plamen nevolje in obraz mu je porudelel. In ko je pogledal s zaničevanjem v stran na kratko-časne igre, običal je njegov po-gled s bolestnim očitanjem na za-povednici.

Ni se zdelo, da bi se ona kaj brigala za ta pogled, kajti vedno

boli se junaške igre obračale na-se njeno pozornost. Nasenkrat je vstavila konja, staknila v reki in je, obračajoč se k svojem spre-mljevalcu na desni strani, vprašala navdušeno:

"Ali si videl Omar-bega, kako je s publico odstroil roke s grma, in jo v najvišjem diru konja dnu-gnil od tal? Povej nam, če bi znal ti, ali kateri izmed svojih kaj po-dobnega?"

"Ti moji se tudi tvoji, gospe sultanova," je odgovoril vpraša-ni trpko. "In ti moji znaajo v diru glave odrobiti od talca in v tre-nutku je vidil v njih pesti."

Gospa je agnila s razami: "Mi dva se ne bova nikdar raz-mela; ne spadata roka in jasin Drinopolja na gore Šardaga, ni-ti ne dirje poljana Šumadije; za-tudi tebi ni močne soditi o njih vrednosti; v tem očira me bo Ma-nuel boljše razumel," obrnila se je k svojem spremljevalcu na levi strani.

Bil je to mladostnik, ki se na pre-gu mladeničkih let, krpkih udov, akore devičkih; krasna njegova obleka je bila take izsivajoča, ka-kor te pač ljubi hipne volje ženak pri svojih otroških mišljenih.

(Dalje prihodnjiš.)

VAŠA IZKUŠNJA.

Dr. Donaldson v Louisi Landa, Cal., je napravil zelo valno skuš-njo. Pačil je na štiri moke, ki niso izščitili svojih črv nad štiri dni in pri njegovem opesovanju je opadi zelo valne učinka valed akutna s-purnitica na spločnosti in v zdrav-ju. Vsek teh moč je dobil hud blavobol v teku 48 ur. Vsek se je izjavil, da se počuti zelo slabo, vsek je dejal, da je zelo onemogel, utrujen, nezadovoljen in da ga spanje ne osvežuje. Zadržni del je naraven, kar je pokazala, da je povod, da slabo spita. Dr. Donald-sonova poskušnja je pokazala, da je akutna zaprtica vzrok glavobola, naredi Sloveka slabotnega in oslabia njegove moči pri delova-nju v mišicah in v splošnem uplji-va tudi na njegovo mišljenje. Valed tega pazite se pred zaprti-co! Trinerjevo grenko vino je sta-ro in vsakodni grenkušeno zdravilo za take šledene nerednosti, od-pravi slabostnost in ošča ves vaš sistem. Kupite si steklenico tega pri vašem lekarnarju ali trgovcu s zdravili, smotraj v svojo bode-te našli tudi cele vrste imen drugih izvršnih Trinerjevih zdravil.

(Adv.)

SLOVENSKE VDOVE.

star 29 let, brez otrok se želi sa-znaniti s Slovenko v starosti 18 do 30 let v svrhu ženitva. Vzame tudi vdovo s enim otrokom. Oglasi-jo naj se samo tiste, katere se pri volji oditi v par letih v stari kraj. V starem kraju imam lepo posestvo brez vsacega dolga. Hilo, v kateri je trgovina, imam sedaj v najemu za toliko časa, da se po-vrnem domov. Sicer pa namera-vam tudi jaz voditi trgovine po-tem ko pridem domov, ako bode moja izvoljenka zadovoljna taka. V gotovini pa imam dva tisoč do-larjev. Lepa prilika za ono, ki želi postati poštena gospodinja. Vse drugo se lahko pismeno dogovori-mo, kar želim držati vao stvar tajno, priporočam, da katere rama-mišli, naj priloži tudi svojo sliko, ki jo vrnem na sahtevo. Vsa pisma je nasloviti na naslov: "RESNI ZENIN", 2657 So. Lawndale ave., Chicago, Ill. (Adv.)

SLOVENSKE.

star 44 let se želi omožiti s Slo-venko v starosti 40 do 45 let v svrhu ženitva. Katere veselil in ve-no miali, naj piše in priloži svojo sliko. "Zenin", 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

PRILJUBLJANJE IN STARNJE KRAJA V AMERIKO BO 1. JULIA T. L. ODPETO.

Pišite meni, da Vam skrodim preb-vilne in dobre proclaje.

Oč očeta ne pride povzmati denar.

Ne odlašajte da ne bo kvota upod-istirpana.

WATJA SKENDRA javni notar. na Ameriko in stari kraj.

5237 Butler St. PITTSBURGH, PA.

SLOVENSKE ZDRAVNIŠKE KNJIGE.

Na knjižice se lahko kupi pri Dr. Donald-sonu po \$5. Ta zdravnik tudi še nadalje sprejema nove oblike in v njegove knji-ge so vloženi na Dabico. On sprejema tudi bol-nike v njegovem stanovanju vait čes in ob večerih: ob nedeljah samo dopold.

DR. A. M. SOUKUP, 3639 W. 22nd St., cor. Millard Ave., CHICAGO, ILL. (Adv.)

POZOR SLOVENCIM IZ HRVATJE!

Učudno se pripravljamo vsem rojakom in rojakinjam ter želim dobro postrebiti s mehkimi plačali, omočnat, biljardno mla-m, sladki gumi za ševljenje in razne sladkarije.

JAKOB PETEK, 139 West 2nd St., Salt Lake City, Utah.

ROJAK PAJK JE

V trgovini nad 18 let, na tisoče dolarjev razpolje blaga po celi Ameriki pa se ni nikdar silalo da ni vsak dobil pošteno blago. Kdor od nas enkrat kupi, se kupi. Politijske brezplačne cenice po celi Ameriki so ure, staknine, srebrnina, diamante, prstane, dalje prave glasne Columbia gramofone, slovenske in v vseh drugih jezikih gramofonske plošče, zastave, regalije, kape i. t. d. On je edini prvi zastopnik v Conemaugh, Pa., za Columbia gramofone in plošče. Na sam počm in pregrčali se bode.

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

NAJHITREJŠA POTNIŠKA POSTREZBA

iz NEW YORKA v TRST (Via Napoli) s Američkim poštnim parnikom PHILADELPHIA, pleje julija 1. (Medkrov 15,000 ton). Parnik Philadelphia je en najhitrejših, večjih in izvrstno vredenih parnikov med New Yorkimi in sredozemskimi poslovanju. Prvi, drugi in tretji razred, izvrstne tretjeje razreda kabine s 2 in 4 prostori. Dosti vina pri vsakem obedu. Za čeno in rezervacije prijavite se pri domačemu zastop-niku ali pa pri John J. Dwyer, General Agent, 150 Broadway, New York. E. W. Kompf, Gen. Western Pas. Agt., 120 N. La Salle St., CHICAGO, ILL.

VAŠ PODPIS

BO imel tako vrednost, kakršno sam boste s svojimi prizadevanji sami ustvarili. Vrednost odvisi največ od vašega prizadevanja sistematično hraniti.

VI ste opravičeni tudi nekaj imeti od vašega dela, zato se odločite sedaj izplačevati sebi določeno svoto iz vašega tedenskega zaslužka in jo vlagajte v to banko.

SKLENITE hraniti in vred-pisa bo naraščala sorazmerno z vašimi prizadevanji.

POSILJAMO denar v stare domovino po dnevni ceni. PRODAJAMO šiferte za potovanja v stare domovine in nazaj, na vse linije.

KASPAR STATE BANK

Blue Island Ave., vogal 19. ceste, Chicago, Ill.

Največja Slovenska državna banka v Zedinjenih državah.

Kapital in prebitki \$1,000,000.00

Razne vesti.

BIOLOG SPANGLER JE ODGOVORIL BRYANU.

Morgantown, W. Va. — Dr. R. C. Spangler, profesor biologije na westvirginijemski vscuclišču, je prejel od Williama J. Bryana pismo z vprašanjem: "Iz katere optice ste Vi izšli?" — Enaka vprašanja je naduti Bryan zastavil vsem drugim znanstvenikom, ki priznavajo teorijo evolucije. Mnogi so ignorirali to vprašanje, ker nima časa ukvarjati se s tepci, toda Spangler mu je odgovoril.

Dr. Spangler našteva svoje prednike od protozoona do dobe, ko je opien človek dosegel toliko razuma, da je začel razločevati med pravim in krivim in tedaj je postal človek.

Biolog je opozoril Bryana, da njegovi živalski predniki so tudi Bryanovi predniki in sorodniki "velikega demokrata" ne vključujejo le optice, marveč tudi nižje sesalce in kuščarice.

"Zagotavljam Vas," je pisal dr. Spangler Bryanu, "da Vaš embrijoni razvoj je enak mojemu izvzemu v eni točki: — ne vem, ne morem reči, dali je Vaš rep odpadel pred rojstvom ali so Vam ga odrezali po rojstvu."

Dr. Spangler je sugestiral Bryanu, da se naj vpiše v poletni tečaj na čikaški univerzi, kjer lahko študira evolucijo.

LEKONIJA ZA DEPUTIJSKEGA ŠERIFA.

New York, N. Y. — "Vaše pravice niso večje od drugih državljanov," je rekel sodnik Kochendorfer, ko je deputijskega šerifa Clarencea E. Devoyja obsojil na pet in dvajset dolarjev denarne globe, ker ni ustavil avtomobila, ko se je ustavil cestnoželezniški voz, ampak je z avtomobilom drvil dalje, ne da bi se brigal za varnost potnikov.

SEISMOGRAFI JE KAZNAMOVAL ODDALJENI POTREB.

Chicago, Ill. — Seismograf na čikaški univerzi je zaznamoval dva tisoč milj oddaljeni potres. Prvi in najbolj silni potresni sunki so trajali dve uri.

Iz Washingtona poročajo, da je seismograf na georgetownski univerzi tudi zaznamoval potresne sunke, ki so se pojavili dvakrat in so morali biti oddaljeni več kot dva tisoč milj v južni smeri.

SLANINA SE JE SPREMEMILA V MUNICIJO.

Washington, D. C. — Mornarska oblast je dognala, da je bilo na parniku "Seattle Spirit" štirideset sodov municije. Na sodih je bilo zapisano, da se notri nahaja slanina. Tako je govoril tudi tovrstni list. Angleži so ladijo zaplenili, ker je municija namenjena za Irako.

Municije je naložila pod tujim imenom Manhattan Oleo agencija in je bila adresirana na Manhattan Oleo agencijo na Irskem.

Privatni bižniški interesi so iznajdljivi, kadar gre za velik profit.

Najvišja gora na svetupremagana.

London, 13. jun. — Po zadnjih poročilih iz Tibeta je Brucejeva ekspedicija, katere pleza na goro Everest na Himalajih (Azija), najvišjo goro na svetu, dosegla visočino 26,800 čevljev dne 21. maja. Trije možje pa plezajo še višje, da dosežejo vrh; pot do vrha je še 2200 čevljev visoka. Plezalec trpe silni mraz, kljub temu pa ne odneha.

Hindenburg ne sme več potovati.

Berlin, 13. jun. — Bivši feldmaršal Hindenburg je zadnje nedelje obiskal Koenigsberg v Vzhodni Prusiji, kjer so mu kadetje priredili hrupne ovacije. To je izrazilo protidemokracije od strani komunistov in sledili so šarvati izgrede med delavci in vojak. Valod tega dogodka namerna vlada prepovedati Hindenburgu potovati okrog in izživati spopade.

Ekakajzer je prodal svoje "spominke" Američanu.

Berlin, 13. jun. — Viljem Hohenzollern, bivši kajzer je prodal rokopis svojih "Spominov" ameriškemu sindikatu za \$250,000. McClureov sindikat kontrolira serijalne pravice. Revija "Harper's" prične s objavljjanjem "Spominov" 1. septembra t. l. in zhrani v knjigi izidejo v noveh tisk. Rokopis ima 80.000 besed.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Chicago, Ill. — Cook County organizacija socialistične stranke priredi v nedeljo dne 18. junija velik piknik, katerega čisti dobiček je namenjen v podporo socialističnemu tisku v Chicagu. Piknik bo v dobro znanem Riverview parku, Belmont in Western ave. Te piknike prireja čikaška socialistična organizacija že leta, in vdeležba je bila s par izjemami vedno ogromna.

Kakor je razvidno iz oglasov in letakov, ki jih je izdala Cook County organizacija, bo na programu petje, glasba, govori in razne igre.

Zastopane bodo vse socializmske organizacije. Za jugoslovansko sekcijo je odbran kot govornik sodr. Filip Godina. Govorniki narodnostnih skupin nastopijo takoj po 1. popoldne, med tem ko velikanski javen shod, na katerem bo govoril sodrug Milard Price, drž. tajnik ohiške organizacije ob pol štirih popoldne. Sodr. Price je socialistični kandidat za guvernerja v Ohio in daleč na okrog poznan kot najboljši govornik in humorist.

Čikaški delavci, pojdimo t dan vsi v Riverview, ne samo da si razvedrmo duha, da slišimo govore raznih govornikov, ki so na delu za boljše človeško družbo.

Vstopnice so po 30c, vojni davke vpišete. Dobe se pri vseh članih socialističnega kluba št. 1 JSZ ali pa v upravniku Proletarca. Na dan piknika bodo prodajali tikete nekateri člani socialističnega kluba št. 1. tudi na raznih ulicah. Dne 18. junija vsi v Riverview! — Večletni izetnik v Riverview.

Brooklyn, N. Y. — Slovensko podporno društvo Bratislava zveza št. 140 SNPJ v Brooklynu, N. Y. uljudno naznanja cenjenim bližnjim društvom ter posameznim rojakom in rojakinjam v Greater New Yorku, da priredi svoj letni piknik v nedeljo dne 18. junija v Emerald parku, Mirtle vogal, Martin ave. Glendale, L. C. Pričekajo piknika bo ob drugi uri popoldne. Med drugimi zabavami, bo nekd tudi dobil cakin sa deset dolarjev in keglanje se bo vršilo za dobičke. Uljudno vabimo članstvo vseh bližnjih društev iz Greater New Yorka ter druge rojake in rojakinje, da nas na pozorljivo posetijo v velikem številu. Igrala bo izvrstna godba. Zabave bo dovolj za vsakogar, torej na svidenje. Uljudno vabi — odbor.

Springfield, Ill. — Vabilo cenjenemu društvu v Springfieldu in okolici, da poseti plesno veselico, ki jo priredi pevsko društvo Naprej, dne 17. junija v prostorih SND. Začetek veselice je ob 8 uri zvečer z nastopom pevškega društva. Po petju je ples in prosta zabava. Igrala bo tudi izvrstna godba, da se bo lahko vsak po svoje zasuka. Za dobro postrežbo bo skrbel odbor. Torej vsi na ples dne 17. junija v Slovenski narodni dom. — Odbor.

Chicago, Ill. — Uljudno naznanjam vsem Slovencem in Slovenkam, da priredi "Slovenski delavski Sokol" "CHICAGO" v dne 26 in 27. avgusta, 1922, veliko slavnost, katero se upa, posetijo tudi druga sokolska društva iz vseh krajev Amerike.

Vrčila se bo telovadna tekma, v kateri bodo tekmovali najboljši Sokoli Amerike za prvenstvo.

Ker bo to prva prireditve svoje vrste v Chicagu, upa domači SOKOL, da bo slovenska čikaška javnost prijazno sprejela tuje goste in tudi, da bo to prireditve posetila v velikem številu.

Natančni podatki o vsej prireditvi bodo priloženi v vseh slovenskih listih izhajajočih v Chicagu, pravčasno.

V spomin te prireditve bo Slovenski delavski Sokol "CHICAGO" izdal spominsko knjigo.

Predvsem pa prosimo vsa čikaška društva, da bi ne delala svojih veselice ali piknikov na gori omenjena dneva. Za to uslugo se vam je v naprej zahvaljujemo in obljublamo, da bomo tudi mi vpoštovali dneve vaših prireditev.

Z slovenskim sokolskim pozdravom. — Victor S. Skubic, tajnik.

Barberton, O. — Tem potom naznanjam članom društva "Triglav" št. 48 SNPJ, da bo društvo imelo svoj letni piknik dne 18. junija na farmi Dobovskega. Večini Slovencev je že znano ta prostor, komur pa še ni in keli dospeti tja, naj se poslužijo poulične karte, s katere naj stopi takoj, ko se pripelje čez Erie most na Cornell cesti. Vzemite prvo pot proti severu pet minut hoda in ste na mestu.

Tem potom vabim vse članstvo dr. "Triglav" kakor cenj. občinstvo v Barbertonu in okolici, da nas poseti v prijazni naravi. Veseljeni odbor gre prav pridno na delo, da bo občinstvo imelo tem večji užitek.

RAZNA NAZANILA.

Le Solle, Ill. — Tem potom naznanjam vsem članom in članicam društva OD boja do smage, št. 337 SNPJ, da smo na zadnji mesečni seji, ki se je vršila 4. jun., razpravljali glede dr. zdravnik. Leo Urbanič je bil izvoljen do meseca decembra za društvenega zdravnika s pogojem, da pristopi k našem društvu, ker pa ni hotel pristopiti k društvu, ga je društvo izločilo in na njegovo mesto izvolilo dr. Matijeveka za društvenega zdravnika, ki je tudi jednotin član in bo ceneje delal pri preiskovanju kandidatov za mladinski oddelk. Na društveni zdravnik je torej dr. Matijeveki.

Na seji smo tudi razpravljali o iniciativni in po kratki debati je društvo sklenilo, da podpira predlog društva Čvelica naprednosti v Kokomu, Ind.

Kar je najvažnejše za naše društvo je, da bo društvo priredilo piknik dne 18. junija na navadnem prostoru, severno od St. Mary bolnišnice. Sklenjeno je bilo, da vsak član društva plača po en dolar v društveno blagajno, če bi se slučajno ne udeležili te prireditve. Torej apeliramo na vse člane in članice tukajšnjih in bližnjih društev ter vse ostale rojake v La Sallu in okolici, da se čim v večjem številu udeležijo tega piknika. To bo prvi izlet v tej sezoni, zato ste vsi najljubše obvestili, da nas posetite, kar smo pripravili o pravem času povrniti. Torej na svidenje ob šestih dne 18. junija popoldne. — Frank Gergovci, tajnik.

Livingston, Ill. — Člane Bratje št. 96 SNPJ v Livingstonu, Ill., opozarjam, če ne plačajo do pravega časa asessment, kot pravila zahtevajo, bom v bodoče postopal s njimi po pravilih, kakor nekateri tudi zahtevajo. Torej, da ne bo pozneje kakšnega oporekanja in celo obkrovanja, ko bo prepozno. Članstvo naj se tudi redneje udeležuje mesečnih sej kot to zahtevajo pravila, ker drugače bom prišel s njimi strogo postopati.

Članstvo tudi sporečam, da je bila na redni seji dne 4. t. m. pri našem društvu sprejeta iniciativna društva št. 233 SNPJ v Kokomu, Ind. Glasovalo je za iniciativno 36 članov, nasproti pa nihče. — Fr. Seflak, tajnik.

Willard, Wis. — Naznanjam vsem članom društva Slovenski kmetovalec, št. 198 v Willardu, Wis., da je bilo sklenjeno na seji dne 14. maja, da se naloži izredni asessment po 25c za mesec junij, julij in avgust. Izredni asessment je namenjen v korist društveni blagajni, ki je sedaj popolnoma izpraznjena. Vse člane našega društva opozarjam, da ta odlok društva upoštevajo. — Nick Menclinger, tajnik.

Barrackville, W. Va. — Društvo Radnički napredak, št. 431 SNPJ v Barrackvillu, W. Va. obdružava svoje redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu, ki pričenejo točno ob 10 uri popoldnem v dvorani U. M. W. of A.

Bivši tajnik našega društva je sel is te naselbine, da smo sedaj izbrali drugega brata. Naši sedanjí društveni odborniki so: Vladimir Sumnjak, predsednik, box 332; Matt Trankovich, tajnik in blagajnik, box 333 in Steve Hodak, predsednik nadzornega odbora, box 19; vsi v Barrackvillu. — Matt Trankovich, tajnik.

Adamson, Okla. — Naznanjam vsem članom in članicam društva Litija, št. 58 SNPJ, naj nadalje pošiljajo pisma in denar, ključko se našega društva na novi naslov, ker ni več pošte na Glonsillu. — Andy Widger, Harshorne R. R. No. 1, Box 104, Okla.

Akron, O. — Naznanjam članom društva Dolenc, št. 170 SNPJ, da je bilo na društveni redni seji dne 4. julija sklenjeno, da vsak član in članica plača po 50c izrednega asessmenta na mesec v juliju in avgustu, katere vsota bo šla v društveno blagajno. Kdor ne plača izrednega asessmenta, ne more plačati rednega asessmenta. Prosim, da upoštevate to naznanilo, kajti novi tajnik je strog, v kolikor se tice pravih SNPJ. — Frank Zakelj, tajnik.

Springfield, Ill. — Poleg čitanja je za delavstvo važno, da tudi ustmeno razpravlja o raznih dogodkih, kajti le tako se lahko spozna razna mnenja posameznikov. Razprave so dobro vzgojevalno sredstvo in kjerkoli mogoče, bi morali naši socialistični klubi prirediti diskuzije.

Na socialistični klub št. 47, je na svoji zadnji seji sklenil obdržati vsako soboto ob 8. zvečer diskuzije, na katere ima pristop članstvo tega kluba in simpatičarji raznega gibanja. Diskuzije se vrše v prostorih S. N. doma. Za slučaj, da se eno ali drugo soboto vrši kakšna priredba ali seja, se vrši diskuzija večer prej, to je v petek ob istem času in v istih prostorih.

Pozneje bomo dobavili razne knjige, katere bodo na razpolago za čitanje našim sodrugom v klubovi čitalnici. Z vztrajnim delom bo v naši organizaciji vedno več življenja in postajala bo boljbolj aktivna. Vsakdo naj k temu cilju prispeva. V sodelovanju drug z drugim je moč. — F. Besjak, tajnik.

Kansas City, Kans. — Opozarjam člane in članice društva Božičnost, št. 408 SNPJ, da se vsi udeležijo prihodnje seje dne 18. junija, ki pričene ob drugi uri popoldne v navadnem prostoru. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da vsak član in članica, ki se ne udeleži seje, bo kaznovan s globo kot je sklenilo društvo. Izvzeti so samo bolniki in oddaljeni člani. Na dnevnem redu bomo imeli več važnih reči za pretresat. Na zadnji seji je bilo tudi sklenjeno, da vsi člani in članice plačajo prihodnje tri mesece po 40c v korist društvene blagajne. Oddaljene članice opozarjam, da bi bolj redno pošiljali mesečne prispevke, ker meni ni več dovoljeno zanje zalagati iz društvene blagajne. Tu imamo nekaj članov in članice, ki so menda mlačnega, da je to tajnikova dolžnost hoditi od hiše do hiše in kolektirati asessment, kakor kak agent od angleških zavarovalnih društev. Toda, bratje in sestre, naša pravila ne pijejo tako in tudi moja plača, 62 na mesec, ne zadostuje, da bi ho-

dil po hišah, kar mi mora vsak sam priznati. Oni, ki kolektajo denar na domovih, imajo dobro plačo, zato pa tudi imajo agenti svoje avtomobile. Moja plača torej ne odgovarja za tako pobiranje in naša pravila tega ne zahtevajo.

Vsi, ki ste torej navajeni, da je tajnik pri vas po hišah pobiral asessment, zapomnite si, da je dan za plačilo asessmenta 25. v mesecu junij in sicer imate čas do osmih večer. Vsakomur je tako dolga pot do mene kakor meni do njega. Vsak naj pogleda pravila in se po njih ravna. Že 11 let sem član naše velike jednote, toda še nikdar ni bilo treba priti tajniku na moje stanovanje po asessment; tudi suspendiran se nisem bil nikoli. Tako tudi pri našem društvu ne bo nihče, če se bo ravnal po pravilih.

Pripetilo se mi je, da sem prišel na dom po asessment, pa so mi dali 20 dolarski bankovec. Ker ga nisem mogel zmenjati, so mi rekli, naj zvečer sople pridem. Bratje, tajniki, ki to nekaj nemogočega. Ili morate tajniku bolj na roko in o pravem času se spomniti za plačilo ter pripraviti drobci. Naša blagajna je do malega izpraznjena, kakal, to vedo člani, ki so bili na zadnji seji. Kdor bi hotel še več vedeti, pa naj pride na prihodnjo sejo in izvede bo. Svojege denarja nimam, zato ne morem menjavati 20 dolarskih bankovcev, in vsakdo naj prinese drobci na sejo.

Med članstvom se seveda dobi različni ljudje, vendar moram povedati, da pri jednoti ni mesta za zahrbtnost in tako tudi jaz ne bom zahrbtn napram nikomur. Če pa kdo to seli od tajnika, si more v ta namen drugega izvoliti, da vam bo delal kakor mu boste narekovali. Seje imamo, da se tam rešujejo društvene in jednotne zadeve, nikakor pa ne kake reči, kar bi ne odgovarjalo našim pravilom. Torej upoštevajte to in vse bo šlo dobro; nikomur se od strani društva ne bo kaj slabega pripetilo.

Vsako dan forej pride na sejo in prinese s seboj na listku napisan naslov, kje stanuje, ker od mnogih članov imam napačne naslove in več se jih je preselilo zadnje čase na druga stanovanja, da nimam od njih naslova.

Upoštevajte to naznanilo, da mi bo mogoče pravilno poslovati. — August Babin, tajnik.

Moline, Ill. — Naznanjam članom društva Missalippi, št. 286, S. N. P. J., da je bilo sklenjeno na redni seji meseca junija, da vsak član in članica plača meseca julija 50c izrednega asessmenta v društveno blagajno. Ob enem pozivljamo članstvo, da se redneje udeležuje društvenih sej in plačuje asessment pravčasno; seje se vršijo v čeki dvorani vsako prvo nedeljo popoldne, to naj shiti onim, ki so menda porabili za ta prostor. — Lawrence Gradisek, tajnik.

Renton, Pa. — Društvo Nova doba, št. 400 S. N. P. J., v Rentonu, Pa., je na svoji mesečni seji dne 4. junija, 1922, vzelo v pretres iniciativno društva št. 233 S. N. P. J. v Kokomu, Ind., in je soglasno sklenilo podpirati omenjeno iniciativno iz istih razlogov, kot jih omenja gorj navedeno bratsko društvo.

Za društvo Nova doba, št. 400 S. N. P. J., v Rentonu, Pa. — Paul Bošnjak, preds.; Louis Goršič, taj. Thomas Pluk, blag.

Cleveland, O. — Članom društva Jadranska vila, št. 178 SNPJ, naznanjam, da bom v bodoče, to je še ta mesec pobiral asessment ob navedenih dnevih, in sicer: vsak tretji petek v mesecu od pol sedmih do devetih zvečer na domu 5920 St. Clair ave. Vsi člani naj upoštevajo te vrstice za resno, ker v drugem slučaju naj posledice vsak sebi pripelje. Jaz ne morem vsak večer po seji čakati doma, kdaj bo kdo prinesel asessment, sicer pa, če se seje vršijo, naj se v resnici in ne samo za ime. V tem oziru amo lahko veliki, dasiravno smo mali po številu. — John Brešak, tajnik.

Burgessville, Pa. — V Prosveti št. 127 smo čitali dopis od rojaka iz Eldersville, Pa., da imajo tam rojake, ki opravljajo delo in je član našega društva št. 139 85FZ. Članstvo našega društva protestira proti podjetju onega rojaka in naproda dopisnika, naj sporoči ime dotičnega našega člana na društvenega tajnika pod naslov Frank Laurick, E. Market Street 10, Burgessville. Vsi rojaki naj se v takih ostrih obračajo naravnost na društva in društva bodo morala postopati po pravilih. — F. L.

Springfield, Ill. — Po večkratni debati kluba št. 47 JSZ smo prišli do zaključka, da je potom izobrazbo bo delavstvo povečalo razredni boj med delavstvom in kapitalizmom in le potom izobrazbe bodo delavske vrste pejalane, da bodo potem nemoteno korakale do svojega cilja. In kje pridobiti izobrazbo, se vpraša maršike. De izobrazbo se pridne potom čitanja dobrih in podpornih knjig ter časopisov.

Vedel gori navedenega si je članstvo kluba št. 47 JSZ vzelo v nalogo ustanoviti svojo lastno čitalnico, ki naj bi bila nekak glavni temelj tukajšnjega kluba. Ker je začetek pri vsakem podvzeta delavstva jako težak, radlaga se sodrugi omenjenega kluba obdržajo s prošnjo do vseh klubov, vseh slovenskih čitalnic ali bralnih društev in drugih kulturnih društev in de vsakega posameznika ter ljubitelja izobrazbe, če imajo kako prečitane knjige in jih ne rabijo več, naj jih podarijo omenjenemu klubu brezplačno ali po preti nizki ceni. S tem bodo pripomogli k povečanju in uresničitvi želje in nalogo sodrugov omenjenega kluba.

Vse posiljajte naj se naslove na tajnika kluba. — Frank Besjak, 1074 No. 17 St., Springfield, Ill.

Olema, O. — Naznanjam članom, da je društvo Jutranga Zora, št. 64, izvolilo dne 11. junija t. l. novega tajnika br. John Kravanja, O. L. Box 56. Torej naj se članstvo v vseh zadevah obrne na imenovanega brata.

Obrneni priskim član, naj plačajo asessment v kolikor je mogoče, ker rad bi dal knjige čiste iz rok. — J. M., taj.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 8. aprila 1904.

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODESK:

Predsednik Vincent Calmar, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 71 Box 52, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jole Zavrtinik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODESK:

John Underwood, predsednik, 406 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenkhar, Box 278, Barberton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Terdel, Box 161, Lawrence, Pa., John Gorick, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNIŠKI ODESK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave. Chicago, Ill.

VZHOODNO OKROŽJE: Jacob Ambrosi, Box 286, Moon Run, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Suler, Box 104, Gross, Kans., za jugoslopad. Max Mare, Box 166, Buhl, Minn., za severozapad. Mike Zugel, 5453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:

Frank Zalta, predsednik, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 6806 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združitveni odbor:

Predsednik: Frank Alot, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Owen, 3839 W. 26th St., Chicago, Ill. Joe Shuk, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.

VAHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Av., Cleveland, O.

POZOR! — Korrespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na poslo gl. predsednika se naslovajo Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODOPORE SE NASLOVE: Bolniške tajnitve S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vsebo se naslovajo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pitoške glode posiljajo v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zalta, predsedniku nadzornega odbora, digar naslov je agoraj.

Vsi priizvi na gl. porotni odesk se naj pošiljajo na naslov: John Underwood, 414 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi opisi, naznanila, oglosti, naročila in spilih vse hče je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SEVERA'S HAIR POMADE

IZVRŠNA PRIPRAVA ZA NOSE LAS, DEJALNA, ZDRAVILNA, IN ČISTA.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate, bodo čiste in zdrave.

Vse vrste las, ki jih imate

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$5.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Datum v obkrožanju n. pr. (Junija 30-22) poleg valnega imena na naslova pomeni da vam je s tem dnevnom potekla naročnina. Posredite jo pravilno, da se vam ne ustavi list.

PREMOG NA SKLADIŠČIH POHAJA HITRO.

Nič več se ne da utajiti, da premog na skladiščih pohaja. Zadnje tedne pred izporom so ponekod rudarji delali vse dni v rudnikih, kajti premogovniški podjetniki in trgovci s premogom so hoteli napraviti velike zaloge premoga v rezervi. Upali so, da zmagajo s pomočjo rudarjev, ki delajo in so gluhi za vse prošnje svojih tovarišev, da tudi odlože orodje, in z velikimi zalogami v rezervi. Ali ne eno in drugo se ni izpolnilo. Veliko rudarjev na neorganiziranih poljih se je pridružio organiziranim rudarjem, s katerimi se premogovniški podjetniki v svoji ošabnosti niso hoteli pogajati. Premogove rezerve na skladiščih pa niso bile tako velike, kot so si domišljali podjetniki, da jih napravijo. Oživila je tudi mala industrija, kar je povzročilo, da so premogove rezerve na skladiščih pričeale še hitreje pohajati.

Ta resnica se ne da več utajiti. Celo veliki dnevniki, ki zastopajo velebizniške interese in niso naklonjeni rudarjem, priznajo, da premog pohaja in vprašujejo s strahom, kaj bo, če ne bo premoga za industrijo.

Pred izporom rudarjev smo lahko čitali, da se administracija ne bo vtikala v spor med rudarji in podjetniki. Kasneje se je vršila znana konferenca s Hooverjem, trgovskim tajnikom, na kateri je trgovski tajnik moledoval pri podjetnikih naj nikar ne povišajo cene.

Zdaj ko pohajajo premogove rezerve na skladiščih zelo hitro, prihajajo v javnost vesti, da bo administracija skušala končati stavko. Ali nobena vest ne pove, kaj misli administracija podvzeti, da se stavka konča. Koliko je resnice na takih vesteh, se ne da dognati, ampak fakt je, da so rudarji pred zmago, ako vzdrže še nekaj časa doma.

Ob začetku izpora so mnogi napovedovali pomanjkanje premoga, ako bo stavka trajala dva meseca. Svarili so in apelirali, da naj administracija nekaj stori, da primora podjetnike, da se drže pogodbe, ki so jo podpisali in so izjavili, da se ravna po nji. Premogovniški podjetniki in drugi privatni velebizniški interesi so se posmelevali takemu svarilu, kajti domišljali so si, da bodo organizirani rudarji po 14-dnevni stavki mogoče že na kolenih prosili za delo. Razmere so se obrnile v prid rudarjem.

Rudarji se niso dali provocirati in zapeljati k nepremišljenim dejanjem. V Pennsylvaniji in tudi drugje so preiskusile premogovniške družbe marsikatero zvijačo, da obrnejo razmere sebi v korist. Imele so najete ljudi, ki so rudarje strašili, da bo stavka trajala več ko leto dni. Drugje so imeli vohune, ki so rudarje ščuvali k nepremišljenim dejanjem, ali je pa rudarje napadla kompanijska policija, da izzove pretepe in je tako podjetnikom mogoče prosi za milijarske čete. V Vintondalu se je kompanijska policija celo navallila na odvetnike in časnikarje, ker jih je najbrž smatrala za organizatorje. Te zvijače dozdaj niso imele uspeha.

Izključeno ni, da bodo zdaj privatni velebizniški interesi skušali vplivati na administracijo, da poseže v spor v interesu podjetnikov. Ali stvar ni tako lahka, kot si jo predstavljajo privatni velebizniški interesi. Ako bi bile kongresne volitve v prihodnjem letu, no, potem bi se dalo že kaj napraviti, ravnaoč se po znani metodi, da ljudstvo rado pozabi na storjeno krivico. Ali volitve bodo letos v jeseni. Zaradi tega administracija najbrž ne bo nastopila v interesu podjetnikov.

Sredi julija ne bo na skladiščih nič več premoga v rezervi. Zdaj pride tisto vprašanje, kaj potem? Sedanja produkcija ne krije vsakdanjih potreb. Rudarji na Angleškem izjavljajo, da ne bodo kopali premoga, da bi ga privatni velebizniški interesi pošiljali v Ameriko z namenom, da porazijo rudarje. Izgledi za podjetnike niso dobri.

Med rudarji je ponekod veliko trpljenje. Mnogi trpijo še takrat, ko delajo vsaki dan. Iz tega sledi, da rudarji potrebujejo tudi pomoč drugih organiziranih delavcev. Konvencija Ameriške delavske federacije se vrši v Cincinnatiju. Njena naloga je, da razpravlja obširno o položaju rudarjev in da se izreče za skupno moralno in finančno pomoč. Ako bodo podjetniki videli, da je vse ameriško strokovno organizirano delavstvo solidarno z rudarji, jih bo kmalu minila tista podjetniška ošabnost, ki se zrcali v besedah, v podjetju je podjetnik gospodar in nihče drugi. Od zaključkov Ameriške delavske federacije je odvisno, ako se rudarji kmalu in zmagovito vrnejo na delo. Ako konvencija Ameriške delavske federacije ničesar ne podvzame v interesu rudarjev in zamudi sedanji važni trenutek, da sedanji boj za rudarje zanje konča hitro z zmago, znajo postati posledice take malomarnosti in nesolidarnosti usodopolne za federacijo samo.

Vroče je, vroče je zdaj ...

Trgovci, ki prodajajo premog, si manejo roke veselja. Trgovina s premogom prav dobro cvete. Premogovniški podjetniki v Zpadni Virginiji, Coloradu in Pennsylvaniji, so tudi dobre volje, ker so našli nekaj tako prijaznih ljudi, da zanje delajo, akoravno je rudarska organizacija U. M. W. of A. proglasila stavko, se ne zavedajo, da tudi oni pripadajo v vrste organiziranih rudarjev. Herbert Hoover je priporočeval premogovniškim podjetnikom, kaj je poštena in prilična cena za premog in posledica tega pripovedovanja je bila, da so ponekod podražili premog in da obljubujejo, da ga še podražijo. Kdaj se drže le tisti premogovniški podjetniki, ki ne morejo dobiti stavkokazev, da bi za nje garali v rudnikih. Jezni so, ko vidijo, kako lepe profite spravljajo nekateri njih tovarišev.

Na tisoče rudarjev v vseh državah živi zelo burno življenje, v Zpadni Virginiji in tudi ponekod drugje stradajo celo otroci rudarjev. Delali so in garali, v vojnem času so jim peli slavo, zdaj se nihče ne briga zanje, da dosežejo pravico.

Premogovniški podjetniki se pripravljajo, da odpotujejo s svojimi družinami v letovišča, da se odpotujejo od celoletnega postopanja in lenarenja. Nekateri so kljub vročini odpotovali na Kubo, Jamajko, drugi na Bahamaške otočje, da si s močnimi duhovi privežejo svojo dušo, ki se ne smejo več prodajati javno v Zdrženih državah.

V New Yorku so zastopniki rudarjev in premogovniških podjetnikov z antracitnega polja. Sešli so se, da se izdelava pogodba. Predno so pogajanja običajna na mrtvi točki, so izjavili rudarji in podjetniki, da bodo do septembra izrpane vse premogove rezerve. V navadnem jeziku to pomeni, da ne bo premoga na trgu. Kaj bo temu sledilo, je lahko ugati. Cene bodo plezale kvitko, da bo jo, ker niso premogovniški podjetniki zadovoljni s profitom, ki so ga imeli pred stavko. Večina ameriškega ljudstva običajno is farmarjev in delavcev. In zdaj se, da bodo domovi farmarjev in delavcev precej mrači in da bodo prihodnje zimo prezebali njih otroci.

Ali kdo naj se briga zdaj za zimo, ko je vroče, da vroče, saj imamo poletje. Pa če prezebejo otroci delavcev in farmarjev v nezakurjenih domovih pozimi, ne bodo prezebali otroci bogatinov. Sedeli bodo v gorkih sobah, ako bi tudi tona premoga stala sto dolarjev.

Malokatera stavka pokazuje tako jasno, da je kapitalistični način blagovne produkcije in distribucije bankrot, kot nam govori zdaj stavka ali pravzaprav izpor rudarjev. Podjetniki s polja mehkega premoga so odklonili vsako pogajanje z zastopniki rudarjev, čeprav je v pogodbi stalo zapisano s črnim na belem, da se morajo sestati njih zastopniki s zastopniki rudarjev v svrhu nove pogodbe. Presrli so pogodbo, o kateri so seveda obljubili, da se ravna po nji. Vpričo tega dejstva pa izjavljajo mero-dajni faktorji, da nimajo sredstev, s katerimi bi lahko prišli podjetnike, da se ravna po pogodbi.

Nak, pravijo, nobene potrebe ni, da posežemo v stvar. In to dela celo stvar tragikomično.

Zagovorniki tržnega zakona včasih njega nasprotniki.

Čitatelji se še prav dobro spominjajo, kako je trgovski tajnik Hoover govoril pred izporom rudarjev, da se vlada ne bo umetavala v spor med rudarji in premogovniškimi podjetniki. Prihod blaga na trg in zahteve po blagu na trgu bodo izravnale nastale diference, ko pride čas za to. Po njegovih načelih se administracija sploh nima vtikati v take reči, kajti on je individualist v industriji, kar seveda popolnoma soglaša s kapitalističnim gospodarskim redom. "Svobodna konkurenca", "cene naj odloča prihod blaga na trg in zahteve po njem na trgu", so glavni "slagerji", s katerimi mamo vsi zagovorniki blagovne produkcije in distribucije za profit javnost, češ, da je najboljši gospodarski sistem pod solncem in zaradi tega se ne smejo opustiti njegovi glavni zakoni, ki učinkujejo v njem.

Seveda teorija je nekaj, praksa je pa nekaj drugega. In marsikdo, ki je priporočal nekaj v teoriji, je moral zavreči teorijo, ko je prišlo do praktičnega dela. In tako je tudi z glavnimi zakoni v današnjem gospodarstvu, ki se mogoče zde vaškemu lepim vzvišeni, ki bi rad čez noč obogatel od dela drugih, v praksi, seveda pa zakoni precej šepajo in ne drže.

Dokler so bile premogovne rezerve velike in je bilo upati, da rudarji, ki ostanejo na delu, producirajo toliko premoga, kot se potrebuje, je bilo lahko govoriti o tržnem zakonu in o neumeščanju administracije v spor med rudarji in premogovniškimi podjetniki. Ko so pa počele pohajati premogove rezerve na skladiščih in so rudarji na delu skoraj za štiri milijone ton na teden manj producirali premoga, ki ga sedaj rabijo za konzum, je pa položaj postal drugačen in se je tako spremenil, da "slagerji" o svobodni konkurenci in tržnem zakonu ne drže.

In tako vidimo, da je Hoover konferiral s premogovniškimi baroni o cenah in jih svari, da naj ne zastavijo profitarških cen. Po tržnem zakonu bi se morala cena povišati, kajti premoga je vedno manj na trgu, zahteva pa postaja večja po njem.

Za ljudi, ki mislijo, je razumljivo, zakaj je Hoover spremenil taktiko in priporočil zmerne cene premogovniškim podjetnikom. Hoover je nastopil politično karijero. Ako premogovniški podjetniki povišajo cene, ne bo ljudstvo molčalo, ampak bo protestiralo proti podražitvi premoga. Protesti se pa ne izražajo le v besedah, ampak včasih ljudstvo protestira tudi na voliču s glasovnico, kar se seveda redko zgodi. Ljudstvo bo reklo, da je administracija kriva, ako se podražijo premog, ker ni ničesar storila, da se izravna spor. Prva znamenja protesta se mogoče pojavijo že pri jesenskih volitvah, druga znamenja pa v letu 1924 pri predsedniških volitvah. Pameten profesionalen političar pa take stvari uvaža, zaradi tega se dotikrat ne ravna po tem, kar je sam priporočal v teoriji, ko je treba njegovo priporočilo izvesti v praksi.

Hoover ne mara porezati profitov, kajti če kaj takega stori se za-meri privatnim bliskavih interesom in njegova politična karijera je še preje končana, kot če se za-meri ljudstvu. Kaj mu je torej preostalo? Prigovarjati je moral premogovniškim podjetnikom, naj bodo dobri in pridni. Svojega principa o sedanjem gospodarstvu ni spremenil. On vanj verjame kot je vanj verjel, predno so prišli premogovniški podjetniki na konferenco. Ampak, kadar proti nevarnosti, da taki principi škodujejo politični karijeri, takrat se lahko za nekaj časa odloče na stran, da se zopet obnove, kadar pride ugoden čas, da ne škodijo, ko se tudi proglašajo na ves glas.

SLOVENSKE PRAVICE SO VEČ KO LASTNINSKE, PRIHAJA KLIC.

New York, N. Y. — "Mr. Beveridge in mr. Pinchot ne realizirata pomena glasov, ki so izjavili pri pripravi volitvah, ko sta izjavila, da preglašala za pomlajenje republikanske stranke in za odobritev Larringove administracije," pravi Odbor osem in štiridesetih v posebni izjavi. Prav lahko se reče, da mr. Brookheartd ne poda take izjave.

"Trenutek je upanja poln in oživljuje. Važen je trenutek, ki je prepojen s nevarnostjo, ko večna volitev, ki je bila skozi leta varana, goljufana in oplenjena, se dvigne v masi, da brani svoje pravice ...

"In trgovske pisarne, s farme in iz industrijalnih središč enako močno prihaja klic, da se vpostavljuje slovenske pravice pred lastninske."

LISTNICA UREDNIŠTVA

Thomas, W. Va. — Kdo izdaja list, ne moremo povedati, ker nam je popolnoma neznan, toda skusili bomo dobiti o njem natančne informacije. Iz pisave na prvi strani je spoznati, da je list hujakoj in da dela za posebno organizacijo, morda za reorganizacijo stare organizacije. Druga stran je pisana v ravno tem tonu in še bolj hujakoj. Nam se zdi, toda pozitivno ne moremo reči, da je list glasilce ene komunistične frakcije, katerih je zdaj pet v Ameriki. Pozitivno pa tega ne moremo trditi, dokler sami ne dobimo boljših informacij. Kdo je za temi ljudmi in jih podpira z denarjem, je dozdaj tudi za nas še uganak.

Meteoriti.

Še nekaj o karnevalu v Belgradu.

Jugoslovanski monarh je kupil svoji ženi zlato krono, okrašeno s dijamanti. Vse province v monarhiji so prispevale po eden dijamant za Marijolino krono. Svatje so jedli z zlatih krožnikov. Električna gala-razsvetljava v Belgradu traja teden dni. Brzovjake opisujejo še več takih razpisnosti.

Poroka se je izvršila v obročen topov, pušk in bajonetov. Dvojna vrsta izbranih (to je najbolj pomnih in najbolj zabutih) vojakov je oklepala cesto od palače do cerkve; vojaki so zrlji na obe strani ceste in v rokah so držali puške — pripravljeni na masaker. Letalec so strahili zrak, da se ni nihče splazil na streho.

Ako imajo Jugoslavlani dovolj denarja za tak pomp, naj si ga privoščijo, toda naj neha goberiti v Ameriki za bolnišnice, sirotišnice, sokolake uniforms in bojne ladje!

Vojaštvo, puške, bajoneti, bojni eroplani in handžari — pri poroki pa dekazujejo, kako narod ljubi kralja in kako kralj ljubi narod!

Monarhi se dražjo po tenkem ledu dandanes, zato se menda ravna po geslu starih Rimljanov: Jejmo, pijmo in se veselimo, ker ne vemo, kaj nas čaka jutri. Dokaz: Aleksandrova "ohcet" v Belgradu.

Mali ropar si priveže na obraz masko iz črnega platna. Veliki ropar si pa natakne masko iz patrijotizma.

Kazimiršč: Dve koloni gradi-va nam manjka za našo sliko. Kaj naj vrtkamo noter? Ali ne bi bilo dobro, če bi nekaj napisali o reverendu Delmoru, ki je u-bil svojega polbrata zaradi bogate dediščine? Povemo saj, da ga je obsedel hudič.

Kazimir: Nič! O duhovniku-morilec bomo molčali kot riba. Kaj je treba seznanjati naše tepce s duhovniškimi umori? Ponatiani kaj iz rdečih listov, ako nimate materiala za sliko. Tu na primer je "Delavska Slovenija". Ponatiani in malo zavij po naše! Sreča, da imamo rdeče liste, iz katerih si pomagamo, kadar se nam ne ljubi klamfati! Capito?

Zopet je prišla po dolgem času znana "novica", brez katere seveda ne bi bilo rumenega časopisa.

Književne vesti.

Ivan Zorman: Pesmi. Cleveland, Ohio, Natimila "Ameriška Domovina". Trda vesba v platnu; 106 strani. Cena \$1.25.

To je druga pesniška zbirka Ivana Zorman, ki je pravkar izšla. Nekaj mehkega in lepega kakor topla, bojačja pomladanska sapica je v Zormanovih pesmih, v njegovi priznani liriki; prečitaš jih in z veseljem odložiš knjigo: ni bila brez učitka. Pesnik pa je s svojo drugo zbirko pokazal, da ne množi le svojih proizvodov, marveč da se razvija in izpopolnjuje. Duh optimizma, ki vleče na solnčno stran življenja, veje tupatam iz zbirke. Zlasti se izraža v pesmi "Slikarju":

Devolj nam je Kristov-trpinov, dovolj vseh bridkosti spominov, ne kaži nam njegovih ran, pokazi Krista solnčno stran.

Naslikaj nam Krista vaselega, mladeniča lepega, smelega, ki bratom lahko se smeji in kaše sarjo lepših dni.

Dalje v pesmi "Godec Tine":

S harmoniko jaz delam čuda: vsi plešejo kot molički vali ... Moj stric duhovnik je na Trati, moj brat pa dol v Cerkvi Mali.

Nekod sem srečal ju na solne: oboje iz svetih knjig sta brala; od njiju brš sem se poslovil, da s mrakom se bi ne obdala. Itd.

V eni pesmi se je pesnik s rahlo satiro dotaknil blažene prohibicije, katere je pošteno okral. Naslovljena je rojakom v stari domovini, ki so sicer že vse pretrpeli, a ena uteha jim je ostala, da vsaj kaplja vina ni jim odvzeta. Pesnik jim kliče:

O bratje mili v domovini, sda vi sedite, sedita! Svedohi "suh", enega na čast izpije, a kraven se preveč nam ne smejite!

Zbirka je zaključena s krasno pesmijo, posvečeno Ivanu Cankarju, in z drugim ruskemu pevcu F. Saljapinu.

G. Zorman nas je tudi presenetil s angleškimi prevodi nekatere znanih slovenskih pesmi, katere je dodal svoji zbirki. Prevodih je sedem Prešernovih (Pod

ja kakor brez eigana visle: ruska sovjetska vlada pade v šestih mesecih. — Topot pade zato, ker ne dobi posojila.

Kapitalistični listi pišejo, da se mezde "izravnavajo", ne znižavajo. To se pravi, da so bile mezde previseke in zato jih je treba "izravnavati", da se malo "poležejo".

Delavec, ki občuti to "izravnavanje" v želodcu in na hrbtu, izpregleda vsekakor takrat — če ne prej — ko bo tako "izravnani", da se mu bo vrat tiščal kolen. Marsikateri je že tako "izravnani", da je postal vodoraven. Takšna so plačila kapitalizma.

Brzovjav sporoča, da so sovjetske oblasti v Rusiji dale usmrtiti 117 otrok iz razloga, da jih rešijo trpljenja valed neodravljive bolezni amolike, ki je posledica gladnoynih razmer. Tudi to imajo na vesti tisti, ki so tri leta blokadirali Rusijo v imenu krščanske civilizacije!

Prerok Oliva naznanja, da tisti duhovi, s katerimi "občuje" špiritist Doyle, so "demonaki duhovi". Doyle se bi moral čuti ti arečnega, da živi v 20. stoletju — kljub sežiganju živih zamorcev na ameriškem jugu. V srednjem veku bi bil Oliva nedvomno kak Tomaž Akvinski, Loyola ali Torquemada in Doyle, ki "občuje" za demonakimi duhovi", se bi peklo na grmadi. Zgodovina nam pove, da je bil leta 1474 v Bazilu celo petelin obsojen na smrt na grmadi, ker je bil obtožen, da je izvalil jajce! Obsojba se je zglasila, da je v petelinu "demonaki duh".

Petsto let je preteklo, toda ostanki tistih časov še žive v Volivah, Kazimirjih in drugih takih kreaturah.

Kako prav smo pisali! Katoliški A. S. v Jolietu piše o frančiškanih v Kazimirjevem gnezdu, da so alabki kot hribovski pastirji in stare vedevalke! Da bi bili večkrat lačni, če bi na-či delaveci ne imeli žuljavih in tako radodarnih rok! Da se javno norčujejo iz našega delavskega ljudstva! Da bodo kmalu dobili zasluženi "občit"! Da "fajtanje" ni glavni namen katoliškega lista! Da so ljudje črne zavisti, od katerih ni mogoče pričakovati kaj boljšega!

Vse to in še več piše jolietaki katoliški list — oziroma potrjuje, kar mi včasih pišemo o Kazimirju in kazimirščih!

Kako prav smo pisali!

K. T. B.

Oknom, Strunam, Kamf, Mornar, Nezakonska mati, sonet in Memento mori), štiri Gregorčičeve (Njega ni, Pogled v nedolžno oko, Naša zvezda in Izgubljen evet), tri Simon Jenkove (Naprej! Samo in Jadranko morje), ena Fran Levstikova (Razstaneč), dva Anton Medvedovi (Srce — zastavica in Boji), dve Oton Župančičevi (Duma in Jadr), ena Silvija Sardenkova (Jas se te bom spomnila ...) in dve Anton Funtekovi (O mraku in Na tujih tleh).

Prevodi so izborni, jekir je lep in — kar je glavno — misel v originalih je krepko začrtana. Željki g. Zorman, da bi "ti prevodi našim mladim, tukaj rojenim Slovincem vsaj deloma odkrili lepoto slovenske poezije, ki je vredna, da jo vsajbomo", se radi pridružio.

Čitateljem "Prosvete" toplo priporočamo Zormanove pesmi. Knjiga se dobi pri Ameriški Domovini, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O., ali pri pesniku, naslov: Ivan Zorman, 6820 Edna Ave., Cleveland, O.

Junjska številka "Čas" ima sledečo vsebino: Frank Kerše: Krenice, pesem. Frank Kerše: Za solnce, povest. Ikbai Ali Šah: Nevarna potovanja po Aziji. A. J. Terbovec: Pogovor pod mostom. Nevarni otroški meseci. Zanimivosti o mani. J. F. Truger: Zadnje predstave in slovo. Potresi na naši zemlji. M. J. Olgin: Novo življenje nove Rusije. — Gospodinjaki oddelke.

Naslov revije: Čas, 6033 St. Clair Ave., Cleveland, O.

\$48 je milijon avstrijskih kron!

Dunaj, 13. jun. — Ameriški dolar stane danes 21,000 kron v Avstriji. Vlada je zaprla borzo za dva dni. Položaj je paničen. Mnogi trgovci nameravajo zapreti prodajalnice. Kruh se prodaja na Dunaju po tisoč kron hlebeček. (21,000 avstrijskih kron za dolar pomeni, da je treba samo \$48 — pa si milijonar na Dunaju!)

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in štataljev Prosvete.

Napredek v Star Cityju, W. Va.

Par vratio, cenjeni prijatelji, kar nikakor ne more biti škodljivo ne za mater jednoto in ne za njene "otroke", pač pa šele zdravilo za one, ki so se zakovali kakor pišče v nepočni lupini.

Po dveh mesecih odsotnosti sem jo zopet primahal v to humoristično Zapadno Virginijo. Po pravici povedano, malo mi je prišlo na smeh, malo sem klet, čeprav je kletvica v bojih pravih strogo prepovedana. Zakaj sem klet? Preklinjal sem vse one "kumštne" duševne revčke, to je tiste, ki nosijo na očeh pritrjene debele deške, stojijo v vodi, pljujejo v roke ter si ne dajo na noben način odstraniti teh meglenih očal. Tudi, prosim, ko to pišem, jih že smemajo.

Kaj pa vendar pomeni ta ceremonija? Prišedšega nazaj me sreča brat France: "Veš, Jan, kaj se je zgodilo?"

"Kaj pa takega?"

"Naš tajnik, kaj veš, je prej zmerjal pisal dopise čez kapitaliste in v prid delavstva — oh taka duša — a zdaj je "mufal" in mufali so z njim društveni dolarčki. Joj, kako zdihuje za njim društvena blagajna in mesečni assessment je menda tudi same žalosti zgrešil pot v Chicago." Solza je vrnila Francetu.

"Potolazi se, France," sem dejal.

Veš, naši bratje imajo že od nekdaj navado, da pri društveni seji vstane oni, ki je bolj korajžen in pri volitvah društvenega odbora pravi: "Jaz predlagam tega brata za tajnika, ta-le ti je "krajt". Drugi soprobatje kriče pritrjujejo vsi kakor eden: "put-pura", čeprav ga ne poznajo. Je pač tako; če ti kdo da kos kruha, ga ti iz hvalečnosti udari po glavi."

Ob ustanovitvi prizadetega društva "Slovenski rožmarin" je bila bolj kila. Tajništvo je bilo težko sprejeti, ker je bilo precej tajnika, ki so ga hoteli imeti, kakor tri ure hoda do pošte. To se ni tako pri rožah, kajne? Na vrsto je prišlo vprašanje, kaka bo plača odbornikov in tajnika se je po bratko izjavil, da ne mara nič, — mi smo namreč bratje! Ko je priredilo društvo veselico, se je oni tajnik vozil v mesto Morgantown, oddaljeno kake tri milje iz Star Cityja, da je nabavil in pripeljal potrebne stvari za prigrizek na veselico. Vožnjo je plačal sam, samo da bo več v blagajni — saj smo bratje! Tudi iz svojega šepa je založil, ker blagajna je bila prazna. Trimesečno je deloval brezplačno in imel druge stroške, ki jih ni računl. Pustil je v blagajni čez trideset dolarjev, kako pa ne, saj smo bratje! Brrr... ljuba bratovščina, da bi mu in tistim par bedakom glavo smel. Nekega meseca ni ta prvi tajnik temu, ki se zdaj joče blagajna za njim, plačal assessmenta, ker ni bil navzoč na seji, a na domu ni našel tajnika niti enkrat, ker je revče kolovratilo okoli, dokler je bilo kaj društvenih centov v šepu. Člani kakor tudi ta tajnik so prvega dobro poznali, saj je bil že tri leta v njihovem krogu in so mu tudi zaupali. Pa saj mu lahko, kar pustil je v blagajni za več mesecev kredita, ne samo za par dni. Toda, kaj pravite k temu? Za njegovo uslugo, ki jo je storil ob ustanovitvi društva, ga je novi tajnik po bratško suspendiral, pa ni šlo, ker je moral na zahtevo zavednega članstva takoj pisati na glavni urad, da so suspendirani še o pravem času prečrtali. Našlo se je še nekaj članov, njegovih pristaveh, ki so kimali, da je nedolžen, ko se je izgovarjal na seji radi suspendacije prvega tajnika. Se li vam sedaj odpirajo oči?

Zdaj moramo celo naložiti naklado, cenjeni bratje, da plačamo malo za bolno našo blagajno in da bomo lahko svonili za mesečnim assessmentom. Še bolj potrebno pa je, da bi se onim revčem, ki so bili v njegovi družbi, kupi ono toniko, ki pospešuje rast pameti, oziroma, da zraste čisto nova.

Kdo bo dal denar nazaj? Take stvari je potrebno, da pridejo v javnost, da se društva naše jednote, ki še niso bila "nabaršana" in še kaj takega ne slutijo, vedo ravnanje. Omeniti moram, da sem člani omenjenega društva že večkrat opozarjal na ta slučaj. Nekateri pametnejši, ki imajo tudi nekaj več v glavah, so se bočkrat govorili o tem, kaj se bo

zgodilo radi par praznih glav. Ej, bratje, se še kaj spominjate, kaj sem vam pravil na oni razburilivi seji, ko je bila suspendirana na programu. Evo vam odlomek iz kmečke pesmice:

Rožmarin se že suši,
drugo barvo je dobil.

Pozdrav vsem zavednim rojakom, bolni pa naj kmalu okreva-jo. — John Planinc.

Slovenakim volilec in volilkam v okraju St. Louis, Minnesota.

Ker se bliža čas državnih in okrajnih primarnih volitev, mislim, da bode uместno in v našo splošno korist, ako podam slovenski javnosti nekoliko pojasnila glede kandidatov, katere poznam osebnostno ali drugače, ki bi bili v resnici vredni, da zasedejo urade.

Ako hočemo imeti boljše zakone ali dobre uradnike bodisi v legalaturi ali drugih državnih in okrajnih uradih, moramo premisliti, za koga bomo oddali svoje glasove. Odkrito priznam, da razumno voliti je težko, ako volilec ali volilka ne pozna kandidatov ali kandidatkinj in ravno zato in temu je namenjen ta članek. Sme- lo trdim, da marsikateri državni ali okrajni uradnik bi ne nosil političnega naslova, ako bi ga ljudstvo, ki ga je izvolilo, tudi poznalo.

Kar se tiče nas Slovencev tukaj v Iron Rangu in bližnji okoli- ci, smo si tega krivi največ sami. Imamo okoli 4000 glasov, toda nobene politične centrale in kolikor je meni znano tudi nobenega političnega kluba. Zato tudi nismo priznani kot politični faktor, ampak nas imajo kakor za privelek k celoti. Kako dolgo še?

Toda s tem bi prišel s tira.

Ker ni moj namen sedaj snovati slovensko politično organizacijo, čeprav bi bila zelo potrebna in koristna, ampak podati le nekaj pojasnila rojakom in rojakin- jkam glede kandidatov in kandidatkinj kakor sem že omenil po- prej, katerih značaj in kvaliteta sta mi več ali manj znana. To, mi- slim, da je potrebno, kar si tudi štejem v svoje dolžnost.

Naj mi omenjeni štatalji dovolijo, da jim v prvi vrsti predstavim gospodično Martho O'Connor, kandidatkinjo za šolskega nadzor- nika v našem okraju St. Louis. (county superd. of schools), ka- tero poznam že devet let. Prišla je k nam na Gilbert leta 1913, in skozi vso dobo devetih let učila fante in dekleta (high school boys and girls) tem jih pripravljala za učiteljske in učitelje. Nji se ima zahvaliti čez petdeset fantov in deklet, da imajo malo boljše kruh in boljše prihodnost v življenju. Sedaj večinoma učijo na kmetijskih šolah (rural schools).

Ves ta čas je bila nadzornica večernih šol in njeno delovanje med tujcemci je imelo tako veliki uspeh, da je imela najboljši re- kord za amerikaniziranje v Zdrav- šenih državah. Več kakor 500 lju- di se ima zahvaliti g. O'Connor, da so dobili ameriško državljan- stvo.

Leta 1919. je bilo tukaj v Gil- bertu obtoženih 6 Fineev komuniz- ma. Večinoma so bili oženjeni ter imeli tukaj svoje domove, še- ne in otroke. Deportacija jim je gledala v obraz, toda bilo ni niko- gar, da bi se zavzelo za hje. Tudi njih lastni rojaki se niso brigali. Vendar je še sedaj vseh šest na Gilbertu. Kodo jih je rešil? Niheč drugi kot g. Martho O'Connor. Šla je v Duluth na lastne stroške, dobila odvetnika in jih rešila svo- jim družinam. Ta čin sam je vreden, da jo upoštevamo.

Ona govori pet jezikov, tudi slovenski in naše težnje so ji do- bro znane. Vseh devet let kar živi tukaj, je pri slovenski družini na hrani in stanovanju. Ona je po- polnoma zmožna tega urada in njeno srce je na strani zatiranih.

Za državnega senatorja kandi- dira med drugimi g. Michael Boy- lan. Poznam ga kot poštenega mo- ša ter prijatelja delavcev, za kar se je tudi izkazal leta 1916. ob ča- su stavke. Kot tedanji župan me- sta Virginije ni pustil kompanij- skim deputetjem, da bi preganjali delavce in jim razbijali shode, ampak jih je zapodil na kompa- nijsko zemljo. Obenem je tudi proti prohibiciji.

Tudi gospodična Olesen iz Col- queta kandidira. Od zanesljive osebe sem izvedel, da je prijate- lica delavskemu razredu. Kaj več gotovega o nji ne morem reči, ker jo osebno ne poznam.

Potem je Charles Murphy iz Aurora kandidat za državnega poslanca (representative) in g. D. McKenzie za okrajnega komi- sarja (county commissioner). G. McKenzie je dobro poznan na Iron Rangu.

Tudi rojaka John Judnich ne smem izpustiti. Sicer ne bom mo- gel voliti sanj, kar živim v dru- gem distriktu, vendar ga pripo- ročam rojakom na Elyju in v To- wery.

Torej vai na dan dne 19. junija. Pokažimo našo solidarnost. Le z glasovnico si nam je mogoče pridobiti boljše kruh in boljše razme- re v življenju; le z glasovnico si moramo pridobiti pripoznanje, le z glasovnico postanemo faktor. Pozdravi! — Jakob Muhvic.

Ely, Minn. — Iz številnih do- pisov lahko posnemamo, da so povsod slabe delovne razmere in tako je tudi pri nas. Še smerom je dosti rojakov brez dela, nekaj imajo zapisanih v "črni knjigi", katerih imena pa ne bodo prej iz- brisana, dokler ne bo delavcev primanjlovalo; takrat bo vsak dober. Sedaj, ko je delavstva pre- več, pa seveda mogote lahko iz- birajo.

Ali bomo še nadalje gledali, da nas bodo imeli pod takim jarmom kot nas imajo sedaj, da smo ta- korekoti odvisni od njihove mlo- sti? Čas je prišel, da se otresemo tega. Kmalu bodo predsedniške volitve in takrat je treba pokazati z glasovnico v roki, kako moč imamo. Glasovnica je najboljša orožje, ki ga moremo dobiti, to- da žalostna nam majka, med ro- jaki — delavci je še smerom oni- bavljav, da se boje voliti prave delavske kandidata, ki jih posta- vi delavska stranka.

Verjemite, delavci, da oni kan- didatje, ki imajo oglaš krog ru- dnikov, ne bodo za nas prav nič koristnega napravili, če bodo iz- voljeni. Kot je že večinoma vsem po Minnesoti znano, da smo tik pred volitvami. Na pozabimo ob tej priliki za našega rojaka John-a Judnich, ki kandidira za okrajnega komisarja (county commissioner), v četrtem okrož- ju. Za nas Slovence je velike va- žnosti, če bi bil izvoljen, zato ne pozabite dne 19. junija voliti prave delavske stranke. — Mitjaki volilec.

Ely, Minn. — Pazno zasledu- jem dopise v listu, posebno pa od premogarjev, ki so na stavki sa- izboljšanje delovnih pogojev, do česar so upravičeni. Dopisi iz Minnesote pa so jako redka pri- kazen, dočim je doma po naselbi- nah vedno dovolj govorice in tudi kričanja, zlasti če lunini žarki prisijejo skozi okna.

Dne 19. junija imamo v Min- nesoti primarne volitve, toda od nas Slovencev se ni še nihče oga- sil, kateri kandidatje bi bili zmo- žni ter bi imeli vpogled v delav- sko življenje, težnje delavstva ter notranje razmere države Min- nesote. V St. Louis okraju (61 di- strikt) nas je mnogo Slovencev, da bi lahko postavili zmožnega svojega kandidata za ta ali oni urad.

Za okrajnega šerifa imamo tri ali štiri kandidate. Sedanjega po- znate vai volilec, posebno pa se ga spominjajo delavci v Rangu iz- za časa zadnje stavke. Orlov Owens iz Dulutha tudi kandidira, kolikor poznam tega moža, je na- rođen in organiziran v uniji. Slo- venaki volilec in volilke na Elyju, Towerju, Soudanu in Cooku, ki spadamo pod okraj Fourth di- strikt, imamo kar sedem kandi- datov za en urad. Slovenski kan- didat za okrajnega komisarja (county commissioner) je John Zgonc. Slovenski volilec smo mo- žni po številu glasov in lahko bo naša zmaga, ako ne bomo pozabi- li zanj glasovati. V kolikor po- znamo našega kandidata, je zmo- žen uradovati, med Slovenci pa pa poznam kot jako rodoljuben. On se ne sramuje slovenskega je- zika in ponosen je nanj. Dosedaj je bil uslužen pri vlakih.

Volilec in volilke torej pridite vsi na dan dne 19. junija in gla- sujte za rojaka. Če bo zmaga na naši strani, bomo za eno stopinjo naprednejši. — Volilec.

North Chicago, Ill. — Slovenski naselbini Waukegan in North Chicago sta zopet storili ko- rak v napredek na kulturnem po- lju narodne vzgoje. Dne 9. aprila je ustanovilo narodno podpor- no društvo Slovenski Sokol žen- ski telovadni in dekleški nara- ščaj, ki zelo dobro uspeva, za kar se mora dati najboljši priznanje g. Antonu Vencelnu iz Chicago, kot nabojeemu učitelju za soko- lsko vzgojo v Ameriki. Da je dru- štvo Slovenski Sokol izročilo oba telovadna odseka in oba narašča- je njemu, bodi vsem starišem v dokaz, da je njih mladina v naj- boljših rokah, kar se boste goto- ve priprčili dne 9. julija, t. i. ko bo prvi javni nastop ženskega te- lovadnega društva slovenskih So-

kolle, o katerem programu pa bom še pozneje poročal. Želel bi- le, da bi se vsi stariši iz naše slo- venske naselbine udeležili prve- ga telovadnega nastopa in uver- jen sem, da bodo izginili vsi pre- sodki in natelevanje napram društvu Sokol.

Prepričali se boste, da vrši društvo potom telovadbe plemen- ito delo, ohraniti mladino švr- sto in zdravo in hoče ustvariti iz- njih šibkih udov močna telesa, ki ne bodo podvržena vsakojak- im boleznim, temveč jih bo o- hranjala šile in zdrave. To skr- beti je tudi vaša dolžnost in za- pomnite si pri tem latinski iz- rek: "Mens sana in corpore sa- no", ki znači, da je v zdravem te- lesu zdrav duh.

Se nekaj ne smem zamolčati, Stvar je sledeča: V mesecu ma- ju smo radi pogosto prirejenih veselje in plesov odložili nekaj telovadnih večerov, valed česar se je zaneslo napačno mnenje med stariše otrok, da se jih noče učiti. Resnici na ljubo moram za- trditi, da je bil pravi vzrok kot sem omenil zgoraj. Pripomniti moram poleg tega še to, da je ve- liko mladine prišlo me prosit, da bi smeli gledati otroški naraščaj. Na vprašanje, zakaj ne vstopijo k naraščaju, so mi odgovorili, da jih stariši ne pustijo. Pravega vzro- ka pa le nisem mogel najti.

Le to rečem, stariši, ako bo ve- šo mladino veselilo priti k telovadbi, ne kratite ji veselja! Ako ste v akrebah, da bi morda ne bilo kaj prav, poljžite jih v telovadni- in pridite z njimi sami: mate- re s deklicami, očete z dečki, in videli boste, kaj se godi v telovadnici. Marsikdo pravi, da ne more, ker preveč stane. Res je, da so to težka bremena za stari- še, dočim moramo tudi računati, kako veliki stroški so, če je otrok bolehal in je treba zdravnika. Za par zdravniških obiskov morate plačati še ogromno vsoto, če o- trok le malo zboli, kar bi se mu morda ne zgodilo, če mu privo- ščite, da dobi malo razvedrila in telesnih vaj v telovadnici. Po zdravniških večakih je statistič- no dokazano, da je izmed sto o- trok, ki obiskujejo telovadnice podvrženih le pet od sto raznim boleznim, drugi otroci pa po 20 do 25 od sto. Te številke vam po- vedo, da vam telovadba lahko pri- hrani več kakor si sami misli- te.

Rojake in rojakinje iz vseh bližnjih naselbin opozarjam, da se kolikor mogoče v velikem šte- vilu udeležite prvega nastopa žen- skega odseka in naraščaja. Tudi občinstvo iz naše slovenske nasel- bine naj bres izjeme pride k prireditvi! Program prihodnjih. Vsem Slovincem širom nove domovine kličem: Kreпки na zdar! — Math C. Warsek, sta- rosta.

Akron, O. — Po dolgo trajajoči depresiji se je tudi v Akronu pri- čelo obračati na boljše na indu- strijalnem polju. Posebno v to- varnah za kavčukove izdelke, so začeli precej normalno delati in radi večje produkcije je vpostavl- jen osemurni delavnik; delavci v omenjenih tovarnah so s veseljem sprejeli to novico. (Tu je veči- nomo še pred vojno bil uveden osem- urni delavnik, le v slabih časih je delavnik nenormalen.)

V teh tovarnah sedaj še največ izdelujejo gumijevе obroče, za ka- tere je tudi največje povpraševan- je in to radi velike uporabe avto- mobilov v splošnem. Kakor hitro pa prihaja jesenski čas, se produk- cija manjša in obenem sorazmerno tudi delavstvo prične odpuščati za nedoločen čas od dela. Zato ni treba misliti, da je tu stalno delo in nikomur ne svetujem, da bi se sem priseljeval, posebno ne onemu, ki ni vajen dela v teh tovarnah, ali ni še prej delal kje drugje v njih, kajti drugače bo vsak razo- čaran. Je namreč še vedno na raz- pologo dovolj onih, ki so še vajeni dela po omenjenih tovarnah.

Dela so raznišna: težka in lahka kakor navadno povsod in plače so tudi sorazmerne. Večinoma plaču- jejo na "akordno" delo. Vpostavl- je navadno le mlade ljudi in ni- kdar ne starejših od 45 leta, le če je velika potreba za delavce, tedaj ne delajo take izjeme. Tu je jasna slika, kako krivičen je sistem za delavstvo, ki je vpeljan v tej de- želi in obenem šola za marsikaterga nezavednega delavca.

V Akronu in tistih njenih mnogo Slovencev in ti živimo raztreseni po mestu kakor gobe po dežju, vendar poskušamo delovati sklo- no kakor je v naših močeh. Ljub- zen ko lastnega naroda nas vodi v skupine kolikor mogoče skupaj, kajti četudi dolgo let bivajoči me- d tujci, se vendar spoznavamo po svojih navadah in običajih, do ka-

terih imamo največje simpatije, dočim bi jih do onih od tujerodcev ne mogli imeti in tako se drušimo. Imamo društvo SNPJ in v bližini Kenmore društvo JSKJ. Velika večina rojakov je zavarovanih pri- tem ali onem društvu in kdor še ni, ga vabimo v naš krog, kajti vsak zaveden rojak mora spoznati veliko ugodnost, ki jo ima pri po- pornem društvu, in kdor tega ne spozna ali ne upošteva ter lže vz- roke za nepristop, ni nikjer veliko upoštevan v javnosti. So nekateri, ki samo radi kakih osebnosti ne pristopijo k podpornemu društvu, toda pomislite, da osebni prepri- naj koristijo nikomur in le a složnost- jo se največ doseže.

Ustanovili smo pred kratkim tudi pevsko društvo Moški zbor, h kateremu vabimo vse, ki jih veseli pevati. Vaak se gotovo še spominja časov v naši mili domovini, kako smo s veseljem poslušali naše na- rodno petje, ki se nam je vtisnilo globoko v naša srca in zato ne pu- stimo tega zaklada, četudi smo v tujini!

Se nekaj ne smem pozabiti. Po- ročil se je dobro znan in vrl ro- jak Martin Lukar dne 8. t. m. a hčerko spoštovanih starišev Ža- garjevih, Savko. Svatba je bila na farmi, radi česar je bila tudi ka- bava toliko veselja kot drugače. Počutili smo se pristo in zadovolj- ne kot je le mogoče pri pristnih slovenskih svatbah. Družba je bi- la zares izvrstna in plesali smo kot bi delali delo "od kosa". Še danes sem nekoliko hipnotiziran, največ radi tega, ker sem se bil malo pre- več zagledal v neke oči. No, kdo pa bi se ne, če je toliko krasnih cvetk v naši družbi.

Pri "povštertanec" pa bi bil kmalu odnesel "povšter" s seboj, tako sem bil zamišljen. K sreči pa je bila to preprečila moja tovari- šica.

Če bi bili vedeli, kako je bilo le- po, bi bili gotovo naprosili Trbo- večega Toneta za oni "second hand" eroplan, in prifrčali bi z njim med našo družbo. Pa saj je boljše, da vas ni bilo, ker gotovo bi se bilo zgodilo, da bi pobasali vse te lepe Mleke, Franke in druge, mi bi suho živigali in stikali pesti, vi pa nam bi kasni fige č- tili le v šepu.

Proti jutru se nam je pridružil velika družba in to so naravni pevel skakajoči po drevmu. Tudi oni so hoteli imeti s nami nekoliko "agutance", peli so sicer vsak svojo, a mi nismo bili posebno iz- birni. Če so ptičji pevel vedeli sa- to svatbo, nsem vprašal, ker smo takrat dali na stran vsako politiko in marsikaj preril.

Radoveden sem, kateri in kate- ri bosta sedaj prva na vrsti. Sicer bi ne bilo tako težko priti na vr- sto, a ker sem v pešarskem dru- štvu, je to največji krič, da se po- tem lahko pešarji razdere, kar pa bi bil velik udarec za pešarje in bi bili kaj "izi" če bi tako cap- ljali drug za drugim. Torej "look out": kdor bo prvi, bo plačal ve- liko globo.

Mlademu paru kličem: Obilo sreče!

Pozdrav vsem zavednim roja- kom. — J. I.

Horning, Pa. — Novoga zasn- krat nimam poročati iz okolice Horninga in Broughtona, pač pa sem se namenil napisati prošnjo za pojasnilo iz okolice Point Mariona. V listu Pittsburgh Press smo brali, da so v okolici Point Mariona še trije rovi, kjer rudarji še niso bi- li organizirani in se kljub trobenti organizacije, ki pozivlje rudarje pod svoje okrilje in na stavko, do dne kot je omenjeni list prinesel poročilo, niso pridružili stavkar- jem. Rudarji v tamkajšnjem obli- žju, da so se izjavili, da bodo mar- širali v dotični kraj v večjem spre- vodu in jih pozvali za pridružitve k stavkujočim.

Ker ne pride iz Point Mariona nikdar kako poročilo, se mi zdi, kakor bi tam ne prebival noben Slovenec. Sloveni, ki morda živite v bližini onega kraja, ste napro- šeni, da poročite kdo izmed vas res- nice v Prosveti, da bomo vedeli, kaj je res in kaj ni res. Če ni res, da ne bomo odprto govorili, da v Point Marionu delujejo kljub vsem prošnjam za pridruženje k organi- zaciji in stavki. Pojasnili naj bi nam tudi, če je tam nastanjen kak Slovenec in dopis naj bi izšel kot iz Point Mariona, da se bo z lahko- to razumelo, da je prišlo pojasnilo. Marko Červan, Horning, Pa., Box 73.

Claridge, Pa. — Ne bom mnogo pisaril, ker položaj pri nas je še tak, kot je bil. Kako pa je drugod, nam ni znano. Upamo pa, da se dr- želi tudi tako, kot se mi tuka na Claridgu. Da bi omahovali, tega se ne zapazi pri nas, ker kar je bilo

omahljivec, so že zdavnaj til. Kam? To vam je že znano. In mi- alim, da ga ni več med nami, ki bi jim sledil.

Da se je še precej tistih najete- žev naselilo med nas, ali boljše v kompanijske bakse, je tudi že zna- no vsem, ker družbe naravno ne spe, in gledajo na to, da dimprej napolnijo svoje rove. Spočetka je šlo bolj po malem, toda danes so pa že prispeli do vrhunca. Toda v kolikor imamo priliko opazovati mi se je v zadnjih par tednih več vrnilo, kot jih je došlo. Vsaki dan vidimo tuje obraze a kovčekom na rami, voliče vsem krovo pot, na- puščajoč tukajšnje rove. Koliko profita napravijo ti ljudje kompa- niji, vidimo, da ne nalagajo nič več kot so pred mesecem, ko se je njih število cenilo na 30—30, ali danes jih pa že naštejemo čez 80, ki korakajo iz blokov po mostu, ki je napravljen čez "tipelj" v rov. Kar nalože ni več kot 4—7. "Gleov" na dan, kot pravijo lju- dije, ki so videli vlak vozilčkov, ki se vleče iz rova, niso več tako vsko- ko naloženi kare, kot smo jih mi nakladali. In poleg tega se pa tu in tam posluhijo navade, spodaj "Alta", na vrh pa kup premože in se polije ven, ker menda sedaj je dobro vse. Na stranskih tračni- cah pa stoji vse polno vozilčkov, v katerih so našli malo preveč ta- belega naloženega. Tako so ti go- spodje predvsem tudi več ali manj premeteni. Zanimivo jih je v jutro gledati, kako tekajo čez most, kot Judje takrat ko so donášali kobilje in drugo orodje skupaj, ko so Kri- stusa križali.

Kar pa sedaj alimmo o koncu stavke, moram poročati, kot isve- mo iz časopisov, da konec bo en- krat, kdaj, tega ne ve nihče poro- čati. Morda prej kot mi mislimo. Od vlade na katero smo mnogo mi- dali, na moremo mnoge pešarje- vati. Kolikor nam je unikiati go- vorniki povedo, ki pridejo na lo- kalne seje, vse stvar dobro stoji, treba je le še malo potrpljenja. In to bomo pa seveda tudi storili, ker če pričnemo s nepotrebnimi stoka- njem, kot imajo oni navado, to o- parijo namah naši podjetniki, češ, so že na koncu, sedaj bodo pa še prišli eden za drugim bres klobo- kov seveda, katere bodo pustili na- naj ograje.

Tako, dragi soštrajkarji, ne ka- še nam drugega kakor naprej de- lati, dolgo ne bo treba. Še manj pa je misliti, da bi ta stavka tr- ajala 18 mesecev, kot vam pripove- dujejo oni mehkunešni iz 1910, šek, da se jih je za nos viaklo, ni čuda, da so potem stavkali zastoj. Ali je danes tudi takol? Teh par ted- nov bomo že prestali. Bil sem v hujših stavekah kot je sedanja, kot n. gr. v Koloradi in Westvirginiji, kjer so ob belem dnevu na nas streljali, ampak držali smo na- prej. Tukaj takega vseeno ni.

Zadnjič sem vas primerjal a Sr- bi, ki so po mukopolnem trpljenju tako slavnostno zmagali. Seveda boste oporekali, da so lahko, ker so imeli zavaznike za seboj. Da, res je to, in vi pa imate organizacijo U. M. W. of A., katere vam ravno toliko odleže kot so širbom zavazniki, ker ko bi bili Srbi taki, kot so dandanašnji mnogi premo- garji, bi na bilo ne Srbov na Srb- je, še manj pa kake Jugoslavije. Sem s tem malo predaleš našel, ampak, ako hočem dati primero, sem moral to storiti. Tako vam ne preostaja drugega, kot da posne- mate Srbe in to ne le mi Klaridga- ni, ampak vai štrajkarji, ker dr- gače bodete roblili, ko je še bile opisano prakat v Prosveti.

Končno moram še nekaj omeniti. Čitatelji Prosvete gotovo opazajo, da dopisi, ki so svojočasno pogosto dohajali iz te naselbine, so danes bolj redki. Sedaj bi bil čas, da bi nam kdo kaj opisal, kako štrajka- mo, ne pa hvaliti naselbine, ko ni bil čas za to. Da je naselbina na- predna, to vemo mi, ne da bi nam kdo po časopisih raskladal, in da tukej raste trava in tuintam par dreves, to tudi ve vsak. Lepo bi bilo od tistega dopisnika, da bi še sedaj oglašil in povedal, kako se štrajka. Ni lepo od njega, da zheji v koruzo. Prišakoval bi od njega, da se prikaže s kako povest- jo na dan. Tako vidim, Janes, tudi jaas znam pisati, akoravno se ne prištevam med izobražene ljudi.

Predno pa končam, omenim še to, da imamo tudi pri nas ljudi, ki so nekaki preroki ali svetovalci, katerih govorice je slabša kot od najbolj zagrizenih akcionarjev gremogov rovo. Po njih govoru je spoznati, da ko bi oni lastovali rove, ki se delavca v rovu pri- klenilo kot mule v hlevih. Tako govorjenje ni drugega kakor da bega ljudi, da bi pa napravilo kak učinek na nas, tega ne mislimo. Taki mošje po govoru spadajo k kapitalistom, po stanu pa k delav-

NAROČNIKI PAZOR!

Frank S. Tauchar,
2027 So. Ridgeway Avenue,
CHICAGO, ILL.

MATH. PEZDIR,
Box 772, City Hall Sta.,

PROCES PROTI MENJŠEVI-
KOM V MOSKVI.Anatole France povabljen v
 Rusijo.

Moskva, Sovjetska Rusija, 13. jun. — Sodišče, pred katerim se zagovarja 34 socialnih revolucionarjev in menjševikov, ki so obtoženi zarote proti sovjetom in sovjetskimi voditelji, je zavrnilo prošnjo obtožencev, da si najamejo še enega zagovornika. Obravnava je zelo burna.

Emile Vandervelde, vodja belgijskih socialistov in zastopnik druge internacionale, ki zagovarja obtožence, je prišel v konflikt s pravdnikom Krikenkom, kateri ga je nazval "gospod Vandervelde, kraljevi minister Belgije". Vandervelde je ježno odgovoril, da on ni gospod, temveč sodrug in da ni več minister ter da njegove roke niso krvave.

Med poslušalci v dvorani in na galeriji je nastal hrup. "Kakšne so pa bile Vaše roke med vojno?" je nekdo zavpil. Nemir se je poleg, ko je sodnik Tatjakov opozoril Vandervelde, da ni treba delati političnih govorov.

Obtoženci in predstavniki tret-

je internacionale so se zedinili, da povabijo Anatola France, znamenitega francoskega pisatelja, da naj pride v Moskvo in prisostvuje obravnavi. France se je pred kratkim potegnil za obtožene socialne revolucionarje in menjševike, proseč boljševike, naj ne izrekajo smrtne obsodbe nad njimi. Boljševiki zdaj vabijo France v Moskvo, da se prepriča, na kateri strani je pravica.

NASLEDI SO CIGANKI.

Zdaj iščejo zaklad.

Martinsburg, Pa. — Ciganka prerokuje vsakemu srečo za denar. In tako jo za dobro napojino pripovedovala vsem, ki so jo hoteli poslušati, da je na zemljišču R. Zooka zakopan zaklad. Le kopati je treba in naleteli bodo na zid, v katerega je vgrajena klekna blagajna, v nji je pa rumeno zlato. Kmalu se je našel človek, ki je prišel kopati, ko mu je ciganka za denar zaupala to tajnost. Našel ni drugega kot zid, blagajne z rumenim zlatom pa ni bilo. Zdaj je prišel iskati na tem mestu zlato neki Jacob Showalter

in mogoče se kmalu najde tretji, ki se je dal nafariati od ciganke. Ako bi ciganka vedela, kje je zakopan zaklad, ali da je sploh zakopan zaklad, ne bi takih povesi pripovedovala drugim za en nikel ali desetice, ampak z drugimi cigani vred bi kopala, dokler ne bi našla zlata, čeprav cigani neradi delajo.

"Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"?

ŽENITVENA PONUDBA.

Slovenec, ki razumi hrvaški jezik, se želi seznaniti s Slovenko ali Hrvatico v svrhu ženitve: starost od 25 do 35 let, udova s dvema otroka ni izključena. Pismu je treba priložiti sliko, katero se vam na zahtevo vrne. Jaz sem star 36 let in brez otrok. Tajnost jamčena. "Slovenec", 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POZOR SLOVENKE!

Slovenec, star 34 let, poštenega in mirnega značaja z dobrim zaslužkom, se želi seznaniti s Slovenko v starosti 20 do 30 let v svrhu ženitve. Slovenke iz Chicago ali okolice imajo prednost. Tajnost jamčena. Resne ponudbe se naj pošljejo na naslov: A. B. o/o. Prosveta, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DOMAČA ZDRAVILA.

Zdravila in različna zdravila, katere pripravlja mati. Kaspov v kuhinji.

"DOMAČI ZDRAVNIK"

Imam vedno v zalogi.

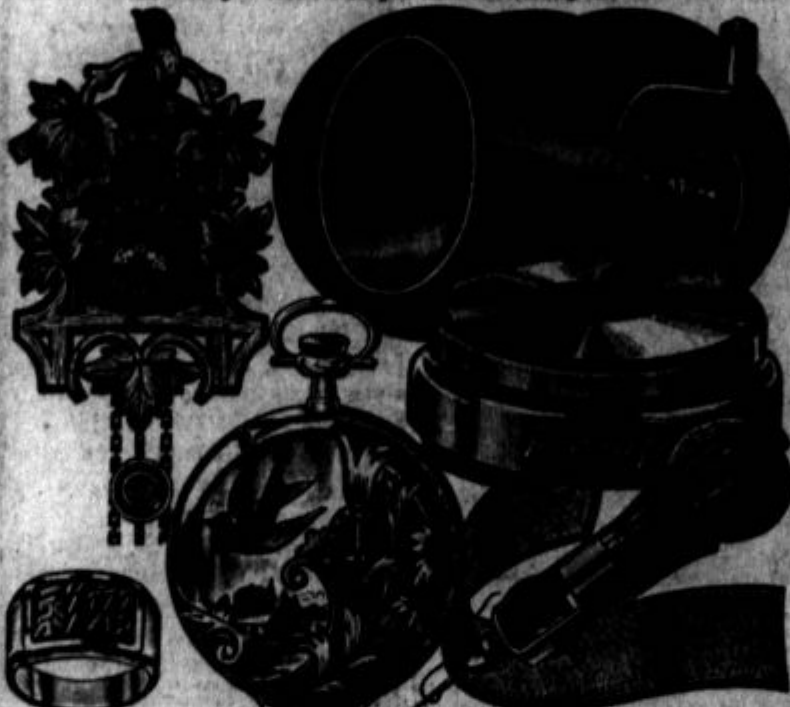
Pišite po brezplačni cenik, v katerem je navedeno poplačano vsako rastlino za kaj se rabi.

MATH. PEZDIR,

Box 772, City Hall Sta., NEW YORK, N. Y.

SAMO TA MESEC

Imate priliko, da se poslužite te izvrstne razprodaje. 4 vrednostne in koristne komade za \$6.95. in kitajski srečni prstan damo prosto.

Ta ponudba velja za kratko dobo. Pišite še danes po gori našliane stvari in kadar prejmete pokličite jih vašim prijateljem, sorodnikom, itd. in pustite naj zasodijo njih vrednost. Pazite, da bodete med prvimi, ki se bodo poslužili te ugodne ponudbe. Samo enite to sliko napišite vaše ime in naslov PRAVILNO, priložite št. v poštnih znamkah ali pa pošiljate izrabe in mi vam bomo poslali stvari kot našliane gori in opazne to spozna.

- 1) Kraina KUKU ura nareje iz trpehlin in finega lesa lepo izdelana. Kolesje je najboljšega izdelka in vrečno, da drži vedno pravi čas a uteti in jamčena za vse vaše življenje.
- 2) Zelenišarske vrste ura v srebrno-niklitem pokrovu lepo okrašena. Mihašeto kolesje je tako vzdržljivo, da deli vedno pravilno in je jamčena za vse vaše življenje.
- 3) Automatično šivalno šilo s katerim lahko popraviš vaše čevlje ali pa opramo, šiva kot stroj in jemlje po dva konca na enkrat, dve igli in 25 jrdov drete se da s vašim šilom.
- 4) Čisto male vrste fonograf narejen iz pločevine in rezgum, ima dober glas čisto in jasno, zelo prijeten mail strojček. Tri plošče damo s vašim šilom.

ZASTONJ KITAJSKI SREČNI PRSTAN. Čarovni znameniti kitajski prstan v katerem vask Kitajski verjame, da mu prinaša srečo še na sto letje. Milijone ubogih in bojaznih ljudi nosijo tak prstan. Vsaka žena in otrok in naj bi imeli po obega. Ta skupina stvar bo nedvomno zanimala vaše prijatelje in bodo tudi oni potem gotovo ta naročili. TOREJ NAROCITE HITROJ.

UNION SALES COMPANY, Dept. 642 — 15 So. Desplaines St., Chicago, Ill.

SAMO 10 DNI V JUGOSLAVIJO
IZLETNIŠKI PARNIK PARIS

odpluje dne 14. junija iz New Yorka v Havre.

Parnik Paris ima prostora do 4000 oseb s močtvom vred in zaveza 36,696 ton ter ima stroje za 45,000 konjskih moči.

Na tem parniku je pripravljen poseben prostor za jugoslovanske izletnike tretjega razreda in sicer sobe s 2, 4 in na več kot 6 posteljami, posebna jedilnica, najboljša hrana ter vino pri vsakem obedu.

V Havre bo čakal poseben vlak za jugoslovane, ki bo vzel vse jugoslovanske potnike in njih priljago ter peljal naravnost v Trst.

V Parizu bo pripravljen za vse izletnike skupni obed.

Vsak potnik ima na parniku do 200 funtov priljage prosto.

Izleta se vdeleži tudi Mr. L. Benedik, vodja tiskarne Glas Naroda, ki bo šel potnikom na roko.

Vojna tretjega razreda stane iz New Yorka do Trsta vsotvki vojni davek samo \$112.85; iz Trsta do Ljubljane stane železnica \$1.00, do Zagreba pa \$1.50.

Izletniki naj se čimprej javijo svojim lokalnim agentom ali pa naravnost.

FRENCH LINE, 19 State St., New York, N. Y.

Za jugoslovanske izletnike bodo predstavljeni vse mogoče udobnosti.

Odvetniška in javno-notarska pisarna

F. A. BOGADEK,

200-203 Walsh Building,

434 Diamond Street PITTSBURGH, PA.

Izgotavljam pooblastila, kupne in darovalne pogodbe, prošnje za dobiti svojce iz stare domovine in vse druge starokrajске uradne spise. Posređujem pri kapušinskih razpravah. Moja pisarna je blizu korta.

Poslovadja za slovenski oddelek: LOUIS KVEDER, kateri je izgotavljal vse v notarski posel spadajoče spise v STAREM KRAJU in TU.

REGALIJE ZASTAVE

in tako vse društvene potrebe za smerne cene in dobro blago.

Obratite se na:

EMIL BACHMAN, Inc.,

2107 So. Hamlin Avenue CHICAGO, ILL.

F. KERŽE

6033 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvo:

Kadar naročate zastave, regalijske in druge, pazite na moje ime in naslov če hočete dobiti najboljšo blago za najnižje cene.

Narčiti in vsorci ZASTONJ.

ZASTAVE

VICTOR NAVINŠEK,

Regalijske in vse društvene potrebitine.

Garantiramo dolo in blago. Izdeluje po umernih cenah vaš rok.

331 GREEVE STREET,

CONEMAUGH, PA.

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt Street
NEW YORK, N. Y.

Generalna Zastopstva

JADRANSKE BANKE

in vseh njenih podružnic,

JUGOSLAVIJA.

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Eragorovi, Jolan, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

ITALIJA:

Trest, Opotija, Zadar.

NEMSKA AVSTRIJA

DUNAJ.

Izvršujemo hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji, ter izdajamo čeke v kronah, dinarih, lirah in dolarih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

Prodajamo parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. Kadar ste na potu v stare domovino in se nahajate v New Yorku, se vam bo izplačalo, ako se zglasite glede vreditve vaših denarnih zalog pri ravnanstvu naše banke v prvem nadstropju brez oziroma na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ste ga morali kupiti drugod. Zajemamo na nam pri Jadranski banki izvanredni ugodni pogoji, ki bodo od velike koristi za vse one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

FRANK SAKSER STATE BANK

NAJVEČJA SLOVENSKA
ZLATARSKA TRGOVINA

Frank Černe,

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapestnice, diamantne
prstane in lavalirje, verižice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatnino po nizki ceni.

PODRUZNICA

Columbia Gramofonov

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je

Narodna Tiskarna

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Denar v staro domovino.

Za Jugoslavijo:

500 kron \$ 2.40

1000 kron 4.10

10000 kron 40.00

Za Italijo:

100 lir \$ 6.00

500 lir 28.00

1000 lir 56.00

Izdelujemo notarska dela za tujak in stari kraj. Posojujemo in vzamemo posojila na prve knjižbe (Mortgage). Prodajamo lote in farme.

MLADIČ & VERDERBAR,

1334 West 18th Street

CHICAGO, ILL.

Imam na zalogi prave

LUBASOVE HARMONIKE

tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat, nemško ali kranjsko uglasene, kakor tudi chromatične s 12 bas; pišite po cenik.

Nadalje imam na zalogi tudi prave

STAROKRAJSKE KOSE

kovane na roko, iz svetovnoznane tovarne SENSENWERK-KRENHOF iz Štajerskega, v dolgoti od 25 do 33 inčev, kakor tudi klepalno orodje in brusilne kamne po sledečih cenah:

Posebna kosa s rinko in ključem \$2.50

Šest kos skupaj ali več \$2.00

Klepalno orodje, dvoje vrste, garnitura \$1.25

BERGAMO brusilni kamni, dva kamna \$1.00

Srpi \$1.00

Motike, dvoje vrste \$1.00

Pri teh cenah je všteta tudi še poštnina; a naročilom vred je poslati tudi denar vnaprej. Radi vas vprašajte rojake, ki se jih še narahili od mene.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

STAROKRANJSKE KOSE.

Edina agentura za Združene države za najboljšo vrsto starokrajске kose, srpe, bruse, klepanja, kosičca, ocelniki in Struške motike, ročno kovane pri Dobrem polju na Dolenjskem.

CENE 30:

Kose močnejše MOLDOUKE s rinko in ključem po \$2.50, 6 kos ali več skupaj pa po \$2.00 vsaka.

Druge vrste kose malo ožje, izdelane na Štajerskem takozvane POLERANKE ens ali več po \$2.00.

V velikosti so po 26, 28, 30, 32 in 36 palčev.

Srpi za klepat \$1.00

Bergamo brusilni kamni 50c in 60c

Klepalno orodje dvoje vrste \$1.25

Kosičca tovarniškega izdelka 1.50

Kosičca ročno delana na Kranjskem 2.00

Oselniki iz pločevine po50

Pile starokrajске po 6 palcev dolge50

Motike tovarniškega izdelka \$1.00, ta večje 1.25

Motike "Struške" ročno kovane 1.75

Ribežni za repo ribati po 1.50

Prodajamo blago tudi na DEBELO trgovinam. Pišite po naš cenik.

Mi plačamo poštnino za vsako naročilo. Pošljite denar ali pa Money Order s naročilno na naslov:

STEPHEN STONICH,

105 Lake Street, Chisholm, Minn.

Trgovina s slovensko in poljskim.

Slovenec, pripravljajte vse to izvrstno orodje Nemcem, Poljakom in drugim narodom.

VABILO NA

SLAVNOSTNO VRTNO VESELICO

katero priredi

društ. "Slovenec" št. 68. S.N.P.J.

KOT V PROSLAVO PETNAJST LETNICE
OBSTANKA NAŠEGA DRUŠTVA.

Veselica se vrši v nedeljo dne 18. junija, 1922

v dobroznanem prostoru v vrstu br. 1g.

Kušljana na Rawson Avenue

(lokalna postaja, Chicago Milwaukee & North Shore Line)

SOUTH MILWAUKEE, WIS.

Uljudno vabimo vaa društva, posamezne rojake in rojakinje in še posebno one iz bližnje okolice kot iz Milwaukee, Kenosha in Waukegana, da nas v obilnem številu posetijo pri ti slavnosti.

Program bo zelo bogat, igrala bode izvrstna godba in veselični odbor bo skrbel za točno postrežbo vsem.

Slavnostni govor bo imel brat Vincenc Calnkar, gl. predsednik S. N. P. J. iz Chicago.

Torej na ta dan vai na plan v prosto naravo kjer bo dovolj zabave za vse jamci

ODBOR.

ZA VARNO INVESTIRANJE VAŠIH PRIHRANKOV
NAJBOLJŠE VRSTE OBVEZNICE

Banke vedo kaj je varno za vloge denarja.

Banke kupijo najboljše vrste obveznice.

Se četrtriletnet poštenega poslovanja med bankami in privatnimi vlagatelji je ustvarilo Otis & Co. eno največjih podjetij za investiranje v ti deželi od Atlantske obali pa do dežel skalnatega gorovja.

Nad polovico naših obveznic in vrednostnih papirjev prodamo bankam, zavarovalnim društvam in podpornim organizacijam, itd.

Vi brezskrbno kupite take obveznice, kot jih kupujejo banke zase.

Vi lahko kupite sedaj obveznice, ki nosijo po 4½% do 7%, vsako leto, na vaše vloge.

Pišite nam še danes v vašem materinem jeziku.

OTIS & CO.

Trgovci s državnimi, občinskimi in korporacijskimi obveznicami.

216 Superior Ave., N. E.
Cleveland, Ohio.John F. Perko,
Foreign Investors Dept.

ALI HOČETE PREJETI

DIVIDENDNI ČEK
VSAK MESEC

od 101 Produktivnih Ojlnih Vrelcev

MI SMO PLAČALI 52% V 9 MESECIH

to se pravi mi smo plačali v 9tih mesecih \$52.00 dobička na vsakih \$100.00 investiranih v teh podjetjih.

Sedem od sto v gotovem denarju avgusta
Sedem od sto v gotovem denarju septembra
Sedem od sto v gotovem denarju oktobra
Sedem od sto v gotovem denarju novembra
Pet od sto v gotovem denarju decembra
Pet od sto v gotovem denarju januarja
Pet od sto v gotovem denarju februarja
Sedem od sto v gotovem denarju marca
Pet od sto v gotovem denarju aprila

MAJSKE DIVIDENDE SE IZPLAČAJO V JUNIJU
Vai deleži v 101 velikih produktivnih in 44 preizkušnih vrelcih, ki se vrtajo skupno 145 velikih oljnih vrelcev.

Tu je prilika, da tudi vi lahko napravite nekaj denarja. Mi vam damo vsa potrebna pojasnila brezplačno, samo izpolnite tu spodnji kupon ter ga pošljite nam, mi vam s obratno pošto pošljemo vsa pojasnila in podatke v naši propoziciji.

Ime

Naslov

Mesto

Delala

PARAMOUNT ROYALTY SYNDICATE

Oil Operators Bldg. Fort Worth, Tex.